

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач випускової кафедри
_____ О. Ареф'єва
“ _____ ” _____ 2021 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Підвищення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств»

Виконавець: Смірнова Аріна Сергіївна

Керівник: к.е.н., доцент Андрієнко Марія Михайлівна

Нормоконтролер: к.е.н., доцент Полоус О.В.

КИЇВ 2021

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач випускової кафедри

_____ О. Ареш'єва

« ____ » _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання випускної роботи

Смірної Аріни Сергіївни

(П.І.Б. випускника)

1. Тема роботи «Підвищення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств» затверджена наказом ректора від 02.04.2021 р. № 544/ст.
2. Термін виконання роботи: з 17.05.2021 р. по 20.06.2021 р.
3. Вихідні дані роботи: плани, звіти, фінансова звітність, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові та методичні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, електронні інформаційні джерела.
4. Зміст пояснювальної записки: Вступ. Теоретичні основи економічної ефективності діяльності підприємств. Оцінка економічної ефективності Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid». Висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: Складові економічної ефективності. Об'єкти аналізу економічної ефективності діяльності підприємства. Система показників, що характеризує економічну ефективність. Загальні фактори впливу на економічну ефективність підприємства. Аспекти діяльності транспортного підприємства. Організаційна структура ПАТ «КВК «Рapid». Динаміка вартості майна та власного капіталу. Динаміка коефіцієнтів оборотності балансі та готової продукції. Динаміка показників ділової активності. Динаміка виручки, валового прибутку та прибутку від операційної діяльності. Динаміка прибутку до оподаткування, чистого прибутку та собівартості. Динаміка фінансової стійкості підприємства ПАТ «КВК «Рapid». Динаміка показників ліквідності. Динаміка показників платоспроможності ПАТ «КВК «Рapid». Динаміка показників ліквідності. Динаміка показників платоспроможності ПАТ «КВК «Рapid». Динаміка стану використання основних засобів. Динаміка ефекту міжнародних перевезень ПАТ «КВК «Рapid». Динаміка показників фондоддачі та фондомісткості. Динаміка показників економічної ефективності діяльності. Напрямки підвищення економічної ефективності діяльності підприємства.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	17.05.2021	
2.	Дослідити теоретичні основи економічної ефективності діяльності підприємств	18.05.2021- 23.05.2021	
3.	Провести оцінку економічної ефективності Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid»	24.05.2021- 30.05.2021	
4.	Написання вступу та висновків	31.05.2021- 03.06.2021	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	04.06.2021- 06.06.2021	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	07.06.2021- 10.06.2021	

7. Дата видачі завдання: 17.05.2021 р.

Керівник випускної роботи _____ Андрієнко М. М.
(підпис керівника) (П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____ Смірнова А. С.
(підпис випускника) (П.І.Б.)

АНОТАЦІЯ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Підвищення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств» 93 с., 26 рис., 22 табл., 48 літературних джерел, 3 додатків.

ЕФЕКТИВНІСТЬ, ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ, ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСПОРТУ, НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ.

Об'єктом дослідження є транспортне підприємство ПАТ «КВК «Рapid», а предметом – оцінка економічної ефективності діяльності підприємства ПАТ «КВК «Рapid» та визначення напрямків її підвищення.

Метою випускної роботи є проведення оцінки економічної ефективності діяльності транспортного підприємства.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено та вирішено такі задачі: визначення теоретичної сутності понять «ефективність», «ефективність діяльності»; вивчено систему показників оцінки економічної ефективності діяльності транспортних підприємств; виявлено особливості показників економічної ефективності діяльності транспортних підприємств; проаналізовано динаміку прибутків, витрат, доходів; проаналізовано ефективність використання основних засобів, оборотних засобів та основної діяльності підприємства; запропоновано основні заходи щодо підвищення економічної ефективності діяльності підприємства.

Серед методів аналізу економічної інформації головними були: методи логіки, аналізу, синтезу, економічний метод, статистичний, графічний, порівняльний.

Пропозиції та рекомендації щодо заходів підвищення економічної ефективності діяльності можуть бути надані відповідному автотранспортному підприємству.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	1
1.1. Сутність економічної ефективності діяльності підприємств.....	1
1.2. Система показників оцінки економічної ефективності діяльності підприємств.....	6
1.3. Особливості показників економічної ефективності діяльності транспортних підприємств.....	16
Висновок до першого розділу.....	22
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КИЇВСЬКА ВИРОБНИЧА КОМПАНІЯ «РАПІД»	23
2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «КВК «Рapid».....	23
2.2. Аналіз впливу прибутковості на економічну ефективність діяльності ПАТ «Київська виробнича компанія «Рapid».....	33
2.3. Аналіз показників економічної ефективності діяльності ПАТ «КВК «Рapid».....	41
2.4. Шляхи підвищення економічної ефективності діяльності ПАТ «КВК «Рapid».....	60
Висновок до другого розділу.....	68
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73

ВСТУП

В сучасних умовах існування ринку все більшого значення набуває розвиток та економічна ефективність діяльності суб'єктів господарювання. Це обумовлене тим, що на сьогодні велика конкуренція на ринку, тому забезпечити конкурентоспроможність та існування підприємства на довгострокову перспективу можна завдяки підвищенню економічної ефективності. Оскільки ефективність під собою розуміє отримання певних переваг при використанні менших затрат, вона притаманна усім розділам та підрозділам діяльності підприємства, вся ділова діяльність може характеризуватися економічною ефективністю, що визначає кількісні показники переваги кінцевих ефектів у більш практичному плані. Економічна ефективність досліджує абсолютний розмір показників, економічне використання виробничих ресурсів, ефективність бізнес-процесів та ефективність продукції.

Тому використовуючи певні резерви та шляхи для покращення виробничої, управлінської, маркетингової та фінансової діяльності суб'єкта ми підвищуємо економічну ефективність діяльності та отримуємо чимало переваг над іншими підприємствами. І якщо брати до уваги значення ефективності, ми можемо дослідити в інших дослідженнях, то питання підвищення економічної ефективності діяльності транспортного підприємства вимагає певних розробок та обґрунтування, враховуючі певні особливості діяльності даних підприємств. Дану тему розглядали такі науковці та економісти як: П. Друкер, В. Петі, А. Андрейчук, С. В. Войтко, В. Г. Герасимчук, тощо. Проте варто зазначити, що єдиного методу оцінки економічної ефективності немає.

Практичне значення покращення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств проявляється у збільшенні прибутку, розширенні ринків перевезень та зміцненні позицій на конкурентному ринку суб'єктів господарювання, а також безпосередньо у збільшенні валового національного продукту країни та збільшенні експорту транспортних виробів.

Дана випускна робота є самостійно розробленою та написаною роботою, яка має виявити рівень підготовки, здатність до самостійного аналізу та обґрунтуванні пропозицій та рекомендацій щодо підвищення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств на прикладі Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рапід».

Випускна робота складається з двох розділів, відповідно теоретичного та аналітико-рекомендаційного. Перший розділ містить три підрозділи, в яких проведено дослідження поняття «економічно ефективності», визначені методи та показники її оцінки та обґрунтовані, на власну думку, особливості показників аналізу ефективності транспортних підприємств. У другому розділі, на основі попередньо проведеного дослідження обраної теми, здійснено аналітичні розрахунки та оцінка економічної ефективності на Публічному акціонерному товаристві «Київська виробнича компанія «Рапід» та запропоновані пропозиції щодо підвищення ефективності на транспортних підприємствах.

Метою випускної роботи є:

- узагальнення отриманих знань та навичок самостійної роботи із науковими, спеціальними, технічними джерелами, методичними матеріалами, фінансовою звітністю підприємств;
- здійснення підбору, збирання, обробки та аналізу інформації, матеріалів дослідження конкретного об'єкта та теми дослідження, виявлення особливостей та визначення шляхів щодо покращення діяльності підприємства, здійснення його економічного аналізу;
- виявлення проблем та запропонування самостійно підготовлених пропозицій та шляхів покращення економічної ефективності діяльності суб'єкта господарювання.

Конкретні завдання даної випускної роботи спрямовані на виявлення та покращення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств та забезпечують вирішення наступних питань:

- покращення показників виробничої, фінансової ефективності;
- підвищення платоспроможності підприємства;

- виявлення резервів поліпшення платоспроможності та конкурентоспроможності діяльності суб'єкта господарювання;
- покращення економічної ефективності діяльності транспортного підприємства;
- підвищення рівня управління персоналом, вдосконалення організаційної структури на підприємстві;
- забезпечення існування та ефективної діяльності підприємства в сучасних умовах ринку.

Об'єктом дослідження є транспортне підприємство ПАТ «КВК «Рapid», а предметом – оцінка економічної ефективності діяльності підприємства ПАТ «КВК «Рapid» та визначення напрямків її підвищення.

У процесі випускної роботи застосовані сучасні методи логіки, аналізу, синтезу. Також використаний економічний метод, статистичний, графічний, порівняльний. Для виконання роботи використана комп'ютерна техніка для оброблення техніко-економічної інформації й виконання економічних розрахунків.

Інформаційною базою для написання випускної роботи є наукова економічна література й періодичні видання, аналітичні дані з різних напрямків діяльності малого підприємництва, програми розвитку підприємства, статистичні дані про підприємство, а також результати дослідження.

Дослідження економічної ефективності діяльності підприємства немає єдиного методу оцінки так як оцінка всієї діяльності може дати повну оцінку ефективності. За аналізом економічної ефективності діяльності ПАТ «КВК «Рapid» з'ясували, що діяльність підприємства є неефективною та кожного року погіршує свою діяльність. Задля покращення економічної ефективності своєї діяльності підприємству слід забезпечити збільшення прибутків, зменшення собівартості перевезень, здійснити оновлення техніки та обладнання, займатися інвестиційною та інноваційною діяльністю.

Підвищення економічної ефективності є запорукою успішної діяльності підприємства на конкурентному ринку на довгострокову перспективу. Тому

важливо на підприємстві здійснювати оцінку економічної ефективності діяльності задля визначення слабких сторін та пошук напрямків їх покращення. На ПАТ «КВК «Рapid» проведено оцінку економічної ефективності та виявлено знос обладнання, невелика прибутковість від здійснення діяльності й надані рекомендації щодо їх усунення.

Підвищення економічної ефективності діяльності державного підприємства ПАТ «КВК «Рapid» може бути здійснений шляхом підвищення таких показників як рентабельність, фондоддача, рентабельність основних засобів, капіталу, коефіцієнта придатності основних засобів, показників фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності, тощо. Проведено прогнозування цих показників на майбутній період.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність економічної ефективності діяльності підприємств

В сучасних умовах існування ринку економічній ефективності приділяється все більше та більше уваги. Так як ефективність є одним з найважливіших критеріїв, що визначають конкурентоспроможність підприємства та його успішну діяльність в цілому, чимало науковців займалися дослідженням цього поняття.

Ефективність була важливою категорією ще набагато раніше, коли науковці почали помічати залежність реалізації успішної стратегії розвитку із здійсненням раціональної, ефективної діяльності. Тому для досягнення великих цілей підприємницька діяльність повинна бути як результативною, так і ефективною.

Варто зазначити, що ефективність і результативність є взаємопов'язаними поняттями, проте вони не тотожні. Результативність вважається наслідком прийняття того чи іншого рішення, а ефективність є позитивним наслідком внаслідок здійснення чи прийняття рішень. Тобто результат може бути як позитивний так і негативний, коли ефект – завжди позитивний.

При трактуванні економічної ефективності слід розпочати з ключового поняття – «ефективність», що походить від латинського слова «effectus», що перекладається як «дія», «виконання». Загалом ефект – це отримання переваг, результату внаслідок певних дій, а ефективність характеризує процес, об'єкт з точки зору його суспільної користі, продуктивності чи інших позитивних якостей.

У табл. 1.1 наведені різні трактування економічної ефективності діяльності підприємства.

Таблиця 1.1

Визначення «економічної ефективності діяльності підприємства»

Науковці	Визначення
Сурмін Ю.П.	Визначає ефективність як показник успішності функціонування системи для досягнення встановлених цілей [39, с.354].
Емерсон	Ефективність діяльності підприємства – це максимально вигідне співвідношення між сукупними витратами і економічними результатами [8].
Макміллан Р.	Обґрунтовує, що економічна ефективність – це виробництво найкращої або оптимальної комбінації продукції на основі використання найбільш ефективної комбінації ресурсів. Під оптимальною комбінацією продукції, зазвичай, розуміють таку їх комбінацію, яка була б обрана індивідуальними споживачами на досконалому ринку в залежності від ціни. А оптимальною комбінацією ресурсів буде така, яка дасть змогу виробляти продукцію з мінімальними альтернативними витратами [17].
Т.С. Хачатуров	Пропонував визначати ефективність діяльності підприємства з урахуванням виконання встановлених планів випуску продукції і собівартості, і стверджував, що стимулюючи освоєння нових потужностей без урахування ефективності вироблених витрат неможливо [30].
Андрійчук В.Г.	Зазначає, що економічна ефективність — це таке співвідношення між результатами виробництва і ресурсами, при якому отримують вартісні показники ефективності виробництва. При цьому можливі три варіанти вказаного співвідношення: 1) ресурси і результати виражені у вартісній формі; 2) ресурси — у вартісній, а результати — у натуральній формі; 3) ресурси — у натуральній, а результати — у вартісній формі [3,с. 397-399].

Продовження табл. 1.1

П. Друкер	Ефективність діяльності підприємства пропонував оцінювати показниками прибутку і рентабельності [13].
Е. Долан	Визначає «ефективність діяльності підприємства» як вибір вірних цілей, на яких фокусується вся енергія підприємства [8].
В. Паретто	Зазначає, що «економічна ефективність діяльності підприємства – це стан, при якому неможливо збільшити міру задоволення потреб хоча б однієї людини, не погіршуючи при цьому положення іншого члена суспільства [35].

Не існує єдиного підходу до вивчення та трактування «економічної ефективності», проте з-поміж зазначених визначень можна виділити найважливіше: економічна ефективність – отримання найкращих результатів діяльності за раціонального використання трудових, матеріальних ресурсів або за найменших витрат. Ефективність можна визначити як відношення результатів, наслідків (інакше – ефекту) до витрачених ресурсів, які сприяли отриманню цього ефекту. Тому головна проблема економічної ефективності – проблема виробу, яка полягає саме у прийнятті рішень щодо розподілу матеріальних та трудових ресурсів, капіталу і прибутку.

Економічна ефективність є багатогранною категорією, що характеризує підприємство з різних сторін, підтвердження цьому полягає у різних формах прояву ефективності при здійсненні аналізу. Інакше кажучи, при розрахунку ефективності можна застосовувати як натуральні, так і вартісні одиниці виміру, або різні комбінації, а саме:

- ресурси та ефект, виражені у натуральних одиницях;
- ресурси – у вартісній формі, а результат – натуральній;
- ресурси та результати, виражені у вартісній формі;
- ресурси – натуральна форма, ефект – вартісна форма.

Для успішної діяльності підприємства та досягнення цілей економічна ефективність є важливим фактором, оскільки поєднує в собі визначальні чинники суб'єкта господарювання такі як: робочий потенціал, предмети та

засоби праці. Економічна ефективність поєднує в собі виробничу, фінансову та трудову ефективність.

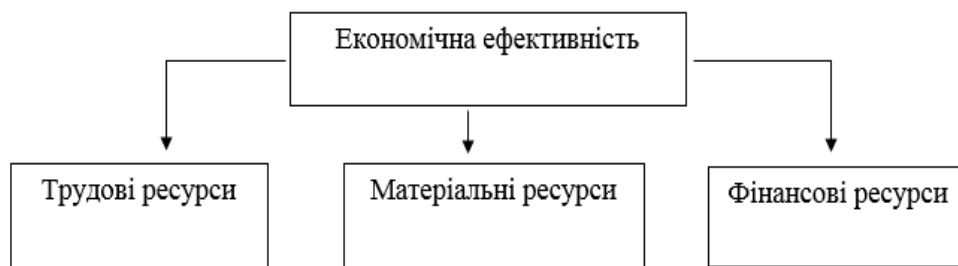

Рис. 1.1. Складові економічної ефективності

Щоб краще пояснити економічну сутність та значення економічної ефективності діяльності для підприємства, варто зупинитися на її класифікації. Єдиної класифікації ефективності підприємства немає, адже у різних наукових джерелах до виділення видів економічного ефекту підходять по різному. Також проблемою для визначення класифікації економічної ефективності є різноманіття факторів, чинників та форм прояву, за якими можна виокремити види ефективності діяльності підприємства. Наприклад, Кулішов В. В. виокремлює наступні два види економічної ефективності: абсолютну (загальну) та порівняльну. На його думку, загальна економічна ефективність може визначатися на всіх рівнях господарювання завдяки зіставленню загального розміру економічного ефекту згідно окремих видів ресурсів чи витрат [16]. Виділення видів економічної ефективності, з огляду на значущість та метод формування пропонують Турило А.М. та Турило А.А.. Згідно цієї ґрунтовної класифікацією виокремлюють три види економічної ефективності, а саме:

- «проміжну» ефективність, що створюється на базі проміжного результату;
- «кінцеву» ефективність, яка визначається на базі головних критеріїв (показників) результату та витрат;
- змішану ефективність, яка є синтезом показників проміжної та кінцевої ефективності.

Проте найбільш визначальною та багатоаспектною є класифікація економічної ефективності відповідно до рівня управління, ступеня охоплення витрат, за якими розраховуються показники ефективності, стадії руху вартості, що авансована в ресурси, видів господарської діяльності, видом кінцевого результату (ефекту), за основи якого визначається ефективність (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Класифікація економічної ефективності

За рівнем управління	- виробнича економічна ефективність; - економічна ефективність господарськовідокремленого майна; - економічна ефективність функціонування суб'єкта господарювання за всіма видами діяльності; - економічна ефективність функціонування народного господарства в цілому;
Відповідно до ступеня охоплення витрат, за якими розраховуються показники ефективності:	- економічна ефективність використання конкретних видів витрат (ресурсів); - економічна ефективність використання сукупних витрат.
Відповідно до стадії руху вартості, що авансована в ресурси:	- економічна ефективність використання ресурсів, що застосовуються; - економічна ефективність використання вже спожитих ресурсів;
Відповідно до видів господарської діяльності:	- економічна ефективність виробничої діяльності; - економічна ефективність банківської діяльності; - економічна ефективність страхової діяльності, тощо.
За видом діяльності підприємства	- економічна ефективність операційної діяльності; - економічна ефективність інвестиційної діяльності; - економічна ефективність фінансової діяльності;
За видом кінцевого результату (ефекту), за основи якого визначається ефективність:	- продуктивність виробництва; - рентабельність.

Виділення таких видів економічної ефективності діяльності дає змогу визначити та оцінити ефективність з усіх сторін, що в подальшому може надати більш детальний аналіз для підприємства та вказати на певні проблеми, які потребують пошуку шляхів покращення показника ефективності. Адже економічна ефективність для підприємства – це базовий критерій, що може сказати нам про підприємство як про конкурентоспроможного, платоспроможного, фінансово-успішного та сучасного суб'єкта господарювання на ринку, оскільки ефективність визначає не лише результативність

використання всіх ресурсів, а характеризує наукову діяльність підприємства. Тому доцільно зупинитися на показниках, за допомогою яких здійснюється оцінка економічної ефективності.

1.2. Система показників оцінки економічної ефективності діяльності підприємств

Аналіз та оцінка економічної ефективності суб'єкта господарювання допомагає у прийнятті управлінських рішень, таких як: максимізація прибутку, мінімізація витрат (ресурсів) та раціональне їх використання, оптимізація виробництва, покращення продуктивності праці та використання засобів та предметів праці, тощо. Варто зазначити, що ефективність важлива не тільки одному підприємству, а й інвесторам, акціонерам, кредиторам, які при вирішенні питання чи надавати перевагу цьому підприємству будуть спиратися на цей показник.

Ефективність на підприємстві притаманна на всіх стадіях виробництва та підрозділах підприємства, тому систематичне оцінювання та аналіз ефективності економічної діяльності дає змогу:

- оцінити стан та результати підрозділів суб'єкта господарювання та його підрозділів;
- виявити слабкі та сильні сторони підприємства та визначити фактори, які впливають на результативність та продуктивність виробництва продукції;
- визначити проблеми й пошук їх вирішення на виробництві;
- знайти резерви покращення ефективності діяльності підприємства.

Головною проблемою для визначення економічної ефективності діяльності є побудова єдиного узагальнюючого показника. Тому при створенні методики комплексної оцінки величини ефективності варто дотримуватись загальних принципів формування проведення аналізу ефективності, за основу яких взяті основні принципи оптимізації:

- узгодженість, що полягає у співставленні рівних умов при порівнянні величини економічної ефективності за різні періоди. Тобто однакове охоплення результату та ресурсів, що використовувались;

- системність. Згідно цього принципу потрібно брати до уваги специфіку управлінського механізму підприємства, його рівень управління, ресурси, що задіяні на виробництві, обсяг витрат та виготовленої продукції, тощо;

- обмін неповноти інформації. Цей принцип означає, що при оновленні більш точної чи нової інформації варто порівнювати її із раніше отриманою та доповнювати її, корегувати проведені розрахунки й використовувати нові методики оцінки;

- взаємодія різних економічних цілей та інтересів. Життєздатність – як головна мета підприємства, проте вона не єдина. Цілями суб'єкта господарювання можуть бути прибутковість, досягнення певного соціального ефекту в суспільстві, тощо. Тому для оцінки ефективності важливо об'єднати всі цілі для отримання бажаного результату;

- облік ступеня структуризації необхідний для здійснення обліку наскільки точними, виваженими можуть бути описані результати дослідження.

Немає єдиного підходу щодо аналізу економічної ефективності, науковці виділяють власні методики. Для наочного представлення варто деякі методики зазначити. Наприклад, Петухов Р.В. визначив таку формулу (1.1) для знаходження коефіцієнту економічної ефективності:

$$\text{Коефіцієнт ефективності} = \frac{\text{ВП}_{\text{роз}} - \text{П}_{\text{роз}} * \left(1 - \frac{\text{Р}_{\text{баз}}}{\text{Р}_{\text{роз}}}\right)}{\left(\text{ОФ}_{\text{роз}} + \text{ОКБ}_{\text{роз}} * \frac{\text{Т}_{\text{баз}}}{\text{Т}_{\text{роз}}} + \text{ЕКП}_{\text{роз}}\right) * \text{Е}_n + \text{СВП}_{\text{роз}}} \quad (1.1)$$

де $\text{ВП}_{\text{роз}}$ – валова продукція у розрахунковому періоді;

$\text{П}_{\text{роз}}$ – прибуток суб'єкта господарювання за звітний період;

$\text{Р}_{\text{баз}}$ та $\text{Р}_{\text{роз}}$ – середнє значення нормативного коефіцієнту рентабельності, що застосовуються для оптових цін підприємства;

$\text{ОФ}_{\text{роз}}$ – вартість основних фондів підприємства у розрахунковому періоді;

$ОКБ_{роз}$ – сума оборотних коштів підприємства;

$ЕКП_{роз}$ – економічна оцінка персоналу підприємства;

E_n – нормативний коефіцієнт ефективності;

$СВП_{роз}$ – собівартість валової продукції;

$T_{баз}$ та $T_{роз}$ – тривалість одного обороту оборотних коштів [21, с. 121-122].

Наступною найпопулярнішою та найбільш поширеною моделлю є модель оцінки ефективності діяльності Дюпона (DuPont), яка зазвичай використовується при здійсненні аналізу фінансових коефіцієнтів та прибутковості для визначення ефективності діяльності.

Дана модель в ході розвитку видозмінювалась, методика спочатку визначалася за допомогою коефіцієнта рентабельності активів (RA), згідно формули:

$$ROA = \frac{ЧП}{B} \cdot \frac{B}{A} \quad (1.2)$$

де ЧП – чистий прибуток, тис. грн;

B – виручка від реалізації, тис. грн;

A – активи, тис. грн;

Варто зазначити, що для розрахунку використовують середню величину активів. Модифікована трьохфакторна модель Дюпона, що включає в себе рентабельність власного капіталу й має вигляд:

$$ROE = \frac{ЧП}{B} \cdot \frac{B}{A} \cdot \frac{A}{ВК} \quad (1.3)$$

де ЧП – чистий прибуток, тис. грн;

B – виручка від реалізації, тис. грн;

A – сума активів, тис. грн;

ВК – власний капітал, тис. грн.

Ця видозмінена модель визначає інвестиційну, операційну та фінансову діяльність суб'єкта господарювання.

Методика Дюпона згодом удосконалилась й складалася з п'ятифакторної моделі (1.4):

$$ROE = \frac{\text{ЧП}}{\text{П}_{\text{опод}}} \cdot \frac{\text{П}_{\text{опод}}}{\text{П}_{\text{опод,вип}}} \cdot \frac{\text{ЧП}}{\text{В}} \cdot \frac{\text{В}}{\text{А}} \cdot \frac{\text{А}}{\text{ВК}} \quad (1.4)$$

де ЧП – чистий прибуток, тис. грн;

В – виручка від реалізації, тис. грн;

А – сума активів, тис. грн;

ВК – власний капітал, тис. грн;

$\text{П}_{\text{опод}}$ – прибуток до оподаткування;

$\text{П}_{\text{опод,вип}}$ – прибуток до оподаткування і виплати, % [21, с. 130–131].

Головна відмінність трьохфакторної та п'ятифакторної моделей полягає у тому що за останнього варіанту використовується коефіцієнт рентабельності продажу, мета якого визначити ступінь впливу податкової ставки, зобразити ефективність продажу та результати інвестицій, фінансових ризиків.

Перевагами цієї методики є зручність, швидкість та простота розрахунків, відображає діяльність як фінансової, інвестиційної так і інших підрозділів діяльності суб'єкта господарювання. Проте дана модель не показує повну картину стану підприємства, тобто інформація буде не повною, а також не можна визначити слабкі та сильні сторони підприємства.

Оскільки оцінку економічної ефективності не можливо здійснити за допомогою одного показника, а потрібно застосовувати систему показників, що характеризують підприємство з усіх сторін, тому пропоную власну методику дослідження ефективності, яка ґрунтується на дослідженні ефективності використання трудових та матеріальних ресурсів, аналізі прибутковості та рентабельності підприємства та інших об'єктів аналізу (рис. 1.2).

Об'єкти аналізу економічної ефективності транспортних підприємств включають у себе усі фактори, що визначають їх діяльність, зокрема такими факторами є обсяг перевезеного вантажу (пасажирів), кілометраж здійснений транспортом, кількість замовлень, екологічність, швидкість доставки та

зробленого транспортування, якість перевезень та ціна, за якою клієнти погоджуються на дані послуги.

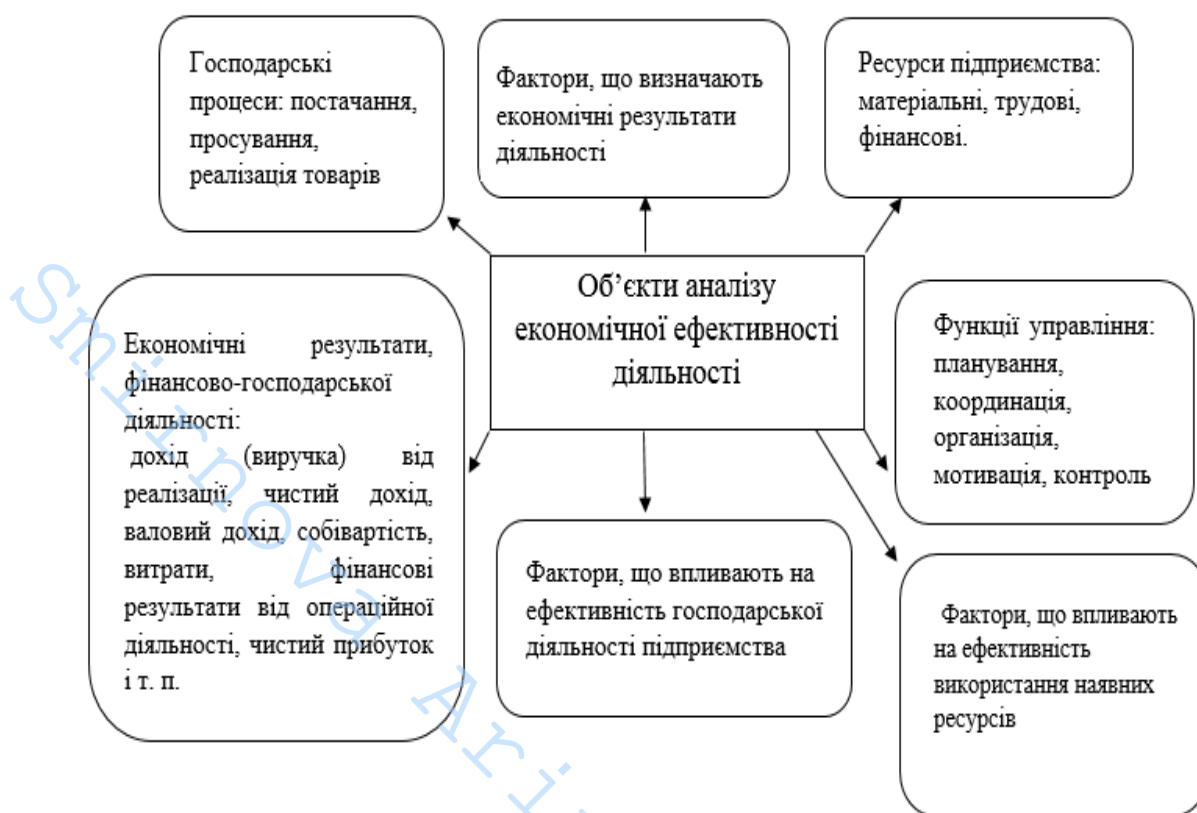

Рис. 1.2. Об'єкти аналізу економічної ефективності діяльності підприємства

Оцінка ефективності здійснюється на основі облікової інформації (поточної та звітної), яка відображена в бухгалтерських звітах та статистичної інформації; а також на базі позаоблікової інформації такої як: внутрішній та зовнішній аудит, акти перевірок різних служб та підрозділів, тощо.

Аналіз здійснюється на базі системи показників, які поділяються на натуральні, питомі, вартісні, відносні (рис. 1.3).

Вартісні показники визначення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств включають у себе обсяг перевезень та виконаних замовлень, фонд оплати праці, чистий, валовий прибуток, тощо. Питомі показники показують кількість працюючих та площу підприємства (наявність складів), в той час як відносні показники визначають показники у порівнянні та співставленні один до одного, наприклад, темпи приросту та зміни або певні

індекси та коефіцієнти, що не мають одиниць виміру. Натуральні показники вимірюються в натуральних одиницях (кг, км, м, грн).

Рис. 1.3. Система показників, що характеризує економічну ефективність

Якщо розібрати економічну ефективність на такі складові як ефективність праці, ефективність використання виробничих фондів та фінансових коштів, то можна розглянути показники та коефіцієнти, які обов'язково потрібно розраховувати при здійсненні оцінці ефективності діяльності.

Показники ефективності використання праці (персоналу):

1) Продуктивність праці – загальний показник ефективності використання робочої сили, що показує співвідношення обсягу продукції та затрати праці, що пішли на виробництво:

$$ПП = \frac{Q}{Ч} \quad (1.5)$$

де ПП – продуктивність праці;

Q – обсяг випущеної продукції, тис. грн;

Ч – середньоспискова чисельність працівників, чол.

2) Трудомісткість – обернений показник продуктивності праці:

$$T_p = \frac{Ч}{Q} \quad (1.6)$$

де T_p – трудомісткість;

Q – обсяг випущеної продукції, тис. грн;

$Ч$ – середньоспискова чисельність працівників, осіб.

3) Коефіцієнт ефективного використання фонду робочого часу:

$$K_{Teф} = \frac{T_{eф}}{T_n} \quad (1.7)$$

де $K_{Teф}$ – коефіцієнт ефективного використання фонду робочого часу;

$T_{eф}$ – корисний фонд робочого часу, год;

T_n – номінальний фонд робочого часу, год.

4) Рентабельність праці:

$$P_{пр} = \frac{\Pi}{B} \cdot 100 \quad (1.8)$$

де $P_{пр}$ – рентабельність праці, %;

Π – прибуток від праці, тис. грн;

B – витрати на робочу силу, тис. грн.

5) Такі показники як зростання заробітної плати, мотиваційні заходи на підприємстві, підвищення кваліфікація та навчання, кількість працівників у динаміці, тощо.

Всі зазначені показники дають якісну характеристику ефективному використанню робочої сили на підприємстві. Наступною групою показників, що характеризує економічну ефективність є показники використання основних фондів:

1) Фондовіддача – показник, що визначається співвідношенням виручки від реалізації до залишкової середньорічної суми основних фондів і характеризує кількість виготовленої продукції на кожен вкладений гривню в основні засоби :

$$\Phi_{\text{від}} = \frac{P}{OЗ_{\text{сер}}} \quad (1.9)$$

де $\Phi_{\text{від}}$ – фондovіддача;

P – виручка від реалізації, тис. грн;

$OЗ_{\text{сер}}$ – середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.

2) Фондомісткість – обернений показник фондovіддачі :

$$\Phi_{\text{міст}} = \frac{OЗ_{\text{сер}}}{P} \quad (1.10)$$

де $\Phi_{\text{міст}}$ – фондомісткість;

P – виручка від реалізації, тис. грн;

$OЗ_{\text{сер}}$ – середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.

3) Рентабельність виробничих фондів – показник, що дорівнює відношенню чистого прибутку до середньорічної суми основних засобів та запасів:

$$R_{\text{в.ф.}} = \frac{\text{ЧП}}{OЗ_{\text{сер}} + ВЗ_{\text{сер}} + НВ_{\text{сер}}} \cdot 100 \quad (1.11)$$

де $R_{\text{в.ф.}}$ – рентабельність виробничих фондів, %;

ЧП- чистий прибуток, тис. грн;

$ВЗ_{\text{сер}}$ – середньорічна сума виробничих запасів, тис. грн;

$НВ_{\text{сер}}$ – середньорічна сума незавершеного виробництва, тис. грн.

4) Матеріаломісткість визначає суму витрат, які припадають на 1 грн виготовленого товару:

$$M_{\text{містк}} = \frac{B_{\text{матер}}}{Q} \quad (1.12)$$

де $M_{\text{містк}}$ – матеріаломісткість продукції;

$B_{\text{матер}}$ – матеріальні витрати, тис. грн;

Q – обсяг продукції, тис. грн.

Група показників, що характеризують ефективність використання фінансових коштів включає в себе наступні показники:

1) Коефіцієнт оборотності оборотних активів характеризує швидкість обороту засобів виробництва. Позитивна динаміка у разі зменшення показника:

$$K_{об} = \frac{P}{OA_{ср}} \quad (1.13)$$

де $K_{об}$ - коефіцієнт оборотності оборотних активів;

P – виручка від реалізації продукції, тис. грн;

$OA_{ср}$ - середня вартість оборотних активів.

2) Рентабельність обігових коштів показує чи достатня кількість сировини, матеріалів та інших оборотних активів на підприємстві для того щоб забезпечити безперебійну роботу суб'єкта господарювання:

$$R_{oa} = \frac{ЧП}{OA_{ср}} \cdot 100 \quad (1.14)$$

де R_{oa} – рентабельність обігових коштів, %;

$ЧП$ – чистий прибуток, тис. грн;

$OA_{ср}$ – середня вартість оборотних активів, тис. грн.

3) Тривалість одного обороту обігового капіталу:

$$T_{об} = \frac{365}{K_{об}} \quad (1.15)$$

де $T_{об}$ – тривалість одного обороту обігового капіталу, днів;

$K_{об}$ – коефіцієнт оборотності оборотних активів.

4) Відносне вивільнення обігових активів відображає збільшення чи зменшення оборотного капіталу в залежності від зростання (спаду) обсягів реалізованої продукції. Тому доречним є оцінка суми вивільнення оборотного капіталу згідно формули:

$$OK_{вив} = \frac{P \cdot (T_1 \cdot T_0)}{365} \quad (1.16)$$

де $OK_{\text{вив}}$ – вивільнення оборотного капіталу;

P – виручка від реалізації продукції, тис. грн;

T_1 і T_0 – тривалість обороту за попередній та розрахунковий періоди відповідно, днів.

5) Рентабельність інвестицій відображає прибутковість вкладених коштів і розраховується наступним чином :

$$R_i = \frac{П}{ДЗ_{\text{сер}} + ВК_{\text{сер}}} \cdot 100 \quad (1.17)$$

де R_i – рентабельність інвестицій, %;

$П$ – прибуток, тис. грн;

$ДЗ_{\text{сер}}$ – сума середньорічної дебіторської заборгованості, тис. грн;

$ВК_{\text{сер}}$ – середньорічна сума власного капіталу, тис. грн.

Дана економічна оцінка дає можливість виявити вплив технічних, соціальних факторів на дохідні та витратні параметри підприємства. Зокрема на дохідні параметри впливають фактори такі як продуктивність, якість, а на витратні – капітальні вкладення та поточні витрати. Всі попередні формули характеризують економічну ефективність саме завдяки зв'язку визначення будь-якої ефективності, яка дорівнює відношенню результату до витрат (ресурсів), які витрачені заради досягнення цього результату.

Тож для визначення економічної ефективності діяльності підприємства достатньо проаналізувати використання трудових ресурсів, виробничих фондів та фінансових коштів. Ці групи включають в себе оцінку прибутковості, ділової активності та платоспроможності підприємства. Здійснивши аналіз ефективності можна виділити сторони суб'єкта господарювання, які потребують прийняття певних управлінських рішень та покращення ефективності діяльності. Проте щодо оцінювання економічної ефективності діяльності транспортних підприємств варто зупинитися в наступному підрозділі.

1.3. Особливості показників економічної ефективності діяльності транспортних підприємств

З проведених досліджень ми з'ясували, що економічна ефективність використовується для оцінки результатів економічної діяльності порівняно із зусиллями, задіяними у відповідній діяльності та є основним якісним фактором економічного зростання. Важлива роль у розвитку економічної діяльності підприємства є контроль, а саме завдяки кропіткому аналізу кінцевих результатів, результатів, які спрямовані на корекцію виявлених відхилень та накладення виявлених резервів для покращення своєї діяльності. Завдяки цьому досягається максимум цілей, максимізуючи ефекти, прибуток та управління конкурентним бізнесом.

Для будь-якого підприємства ефективність характеризується рентабельністю, що є загальним показником ефективності та має чимало факторів впливу, що характеризують ефективність діяльності суб'єкта господарювання, які відображені на рис.1.4. Проте для діяльності транспортних підприємств фактори, що впливають на проведення оцінки економічної ефективності їх діяльності має певні особливості.

Управління економічною ефективністю для діяльності транспортного підприємства включає структуру організаційно-економічного механізму управління, функції, систему управлінських рішень, логістичну систему, які всі разом призводять до виконання головного завдання – ефективної та безперебійної роботи підприємства. Робота організаційно-економічного механізму управління транспортного підприємства має враховувати ще й економічну безпеку підприємства як діяльність, спрямована на досягнення цілей управління та рівня економічної безпеки.

Особливостями оцінки економічної ефективності діяльності транспортного підприємства є наступні:

- великі капіталовкладення та матеріаломісткість транспорту;

- гарантування безпеки пасажирів (вантажу) та проведення технічних оглядів;
- відповідність стандартам якості;
- наявність лише кваліфікованих працівників;
- екологічність;
- важкий вхід на ринок;
- постійне здійснення інноваційних заходів;
- швидкість зносу та здійснення ремонту транспорту.

Рис. 1.4. Загальні фактори впливу на економічну ефективність підприємства [27, с. 436]

Діяльність транспортних підприємств потребує найбільших затрат, порівняно із іншими через матеріаломісткість, амортизацію основних засобів чи самого транспорту. Транспорт має схильність до швидкого зносу та проведення постійного технічного огляду, ремонту, тощо. Адже транспортні підприємства

відповідають за вантаж, людей, які будуть здійснювати перевезення цим транспортом. Саме тому оцінка економічної ефективності діяльності транспортного підприємства буде базуватися на якості продукції та безпечності не тільки для соціуму, але й для навколишнього середовища. Підприємства, що займаються машинобудуванням чи здійснюють перевезення мають соціальні та екологічні проблеми безпеки, що знижує економічну ефективність.

Виробничими процесами транспортного підприємства є ремонт, контроль, транспортування, наукові дослідження, оновлення тощо. Кожен з них включає такі елементи, як інвестиції, інформація, сировина, матеріали, послуги, робота, персонал тощо. На виробництві підприємства використовують чимало матеріалів та ресурсів, не піклуючись про їх раціональне використання та екологічність, як приклад, викидів забруднюючих речовин та парникових газів.

Підхід щодо планування має ґрунтуватися на підвищенні екологічної та соціальної безпеки діяльності підприємства. Це передбачає таку модель розробки планів підприємств, яка не дозволить зробити небезпечними та неефективними управлінські рішення. Розробка нового підходу включає механізм планування екологічних та соціально орієнтованих організаційно-технічних дій, механізм планування обліку ризиків, а також механізм соціальної та еколого-економічної ефективності оцінки діяльності. Тому із напрямків вирішення проблем таких підприємств є розробка нового підходу до планування виробничих процесів на підприємствах.

Особливостями транспортного підприємства також є те, що транспорт не займається виробництвом нової продукції, а здійснює перевезення завдяки чому продовжується процес виробництва. Не менш важливим є та властивість, що у транспортних підприємств час створення послуг транспорту збігається з часом споживання. транспорт є важливою ланкою створення національного продукту та здійснюючі міжнародні перевезення забезпечує умови міжнародного поділу праці, зовнішню торгівлю та економічні зв'язки між країнами. Тому варто зазначити, що надання транспортних послуг залежать від розвитку ринкової економіки.

При здійсненні перевезень транспортне підприємство забезпечує не лише цілісну доставку вантажу чи пасажирів, а й здійснює чимало супутніх операцій, таких як перевантаження, погрузка, оформлення та переоформлення документів, тощо.

Особливості діяльності транспортного підприємства проявляються в таких аспектах важливих для загального розвитку економіки країни, як економічний аспект, соціальний та екологічний (рис.1.5).

Рис. 1.5. Аспекти діяльності транспортного підприємства

Тому дивлячись на аспекти, які обумовлюють розвиток транспортної галузі варто зазначити й інші фактори, які впливають на підвищення економічної ефективності діяльності транспортного підприємства. Тому при здійсненні економічної ефективності діяльності транспортного підприємства впливає такий фактор як логістика та ринок збуту, адже надання транспортних послуг має бути настільки якісною та користуватися попитом, щоб підприємство мало змогу вийти на ринок. Тому саме для транспортних підприємств є важким вихід на міжнародні ринки й більшість суб'єктів господарювання не користуючись

попитом банкрутують. Тож для підвищення економічної ефективності перш за все мають бути прийняті рішення про те, яку продукцію перевозити, за якими цінами їх транспортувати, які види післяпродажного обслуговування повинні супроводжувати його, необхідна постійна оцінка та аналіз існуючого рівня конкурентоспроможності; платоспроможності потенційних споживачів з урахуванням місткості ринку товару та його сегментації. Адже обґрунтований вибір перерахованих вище показників підприємства вплине на його фінансовий стан. Варто ще сказати, що на фінансовий стан дуже впливає й вартість палива, економічна ситуація в країні, курс долара. Адже від цих факторів й залежить вартість палива.

Проте слід зазначити, що споживачі продукції приділяють багато уваги його якісним та ціновим характеристикам транспорту. Досягти таких результатів якості, які включають технічні характеристики (потужність, продуктивність праці) дуже важко. Так як забезпечити достатній рівень якості продукції та скоротити витрати на виробництво літака або машини чи певних їх складових потребують чималих вкладень включаючи технічні перевірки, а також підприємство повинно використовувати критерії вибору інновацій, які будуть сприяти випуску конкурентоспроможної продукції. До формування цін на технічну продукцію, раціонально використовувати його залежність від попиту та показників якості.

Не менш важливою особливістю діяльності транспортного підприємства є інноваційна система підприємства. Оскільки техніка постійно удосконалюється та сучасний світ не стоїть на місці та вирішує проблеми екологічності, зручності транспорту та пересування пасажирів, транспортні підприємства мають постійно займатися інноваційною діяльністю, слідкувати за новітніми технологіями та технікою. Інноваційна система підприємства має поєднувати елементи організаційного, структурного та функціонального характеру, які в процесі взаємодії визначають умови здійснення інноваційної діяльності та забезпечення її комерціалізацією результатів НДДКР, їх створення, обмін, адаптація та передача, що забезпечує розвиток та підвищення інноваційності підприємств.

Тому оцінка ефективності економічної діяльності має включати аналіз інноваційної системи машинобудівного підприємства. Щодо інноваційної системи транспортної компанії, вона складається з наступних підсистем:

- виробнича підсистема;
- підсистема управління НДДКР;
- підсистема надання патентних ліцензій;
- підсистема фінансового та інвестиційного забезпечення інноваційних проектів;
- підсистема комерціалізації та спілкування.

Отже, здійснення оцінки економічної ефективності діяльності транспортних підприємств має певні особливості, що виділяють його з-поміж інших. Головним фактором є забезпечення безпеки та життя чималої кількості пасажирів одночасно. Тож здійснення аналізу ефективності має базуватися на особливостях діяльності самого підприємства.

Висновок до першого розділу

Для економістів ефективність - це взаємозв'язок між цілями та засобами. Коли ми називаємо ситуацію неефективною, ми стверджуємо, що ми могли б досягти бажаних цілей за допомогою менших засобів, або що використані засоби можуть дати більшу кількість бажаних цілей. „менше” та „більше” в цьому контексті обов'язково стосуються все меншої та більшої цінності. Отже, економічна ефективність вимірюється не співвідношенням між фізичними величинами цілей і засобів, а залежністю між вартістю цілей і вартістю засобів. Ефективність та результативність є взаємопов'язаними поняттями, адже забезпечуючи результативність ми отримуємо певний ефект від діяльності.

Немає єдиного методологічного підходу щодо оцінки економічної ефективності діяльності підприємства. Проте варто зазначити, що здійснення оцінки економічної ефективності має ґрунтуватися на всебічному аналізі діяльності підприємства, що має включати використання трудових ресурсів, фінансових коштів та основних засобів. Визначальними та головними показниками, що визначають економічну ефективність підприємства є фондоддача та рентабельність діяльності.

При здійсненні аналізу оцінки економічної ефективності діяльності транспортних підприємств варто звернути увагу на специфіку їх діяльності та особливості, які включають в себе гарантування безпеки, великих затрат та матеріаломісткості, відповідність стандартам якості, швидкий знос та постійний технічний огляд транспорту, тощо.

Тож варто здійснити аналіз та оцінку економічної ефективності діяльності транспортного підприємства на прикладі ПАТ «Київська виробнича компанія «РАПД».

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КИЇВСЬКА ВИРОБНИЧА КОМПАНІЯ «РАПІД»

2.1. Організаційно-економічна характеристика ПАТ «КВК «Рapid»

Публічне акціонерне товариство «Київська виробнича компанія «Рapid» — одне з провідних підприємств в Україні, що спеціалізується на здійсненні міжнародних автомобільних перевезень.

Перевагами ПАТ «КВК «Рapid» є наявність найсучасніших, нових рухомих складів, які включають в себе автомобілі, причепи, напівпричепи конкурентоспроможних та провідних зарубіжних виробників та забезпечення висококваліфікованими працівниками.

Підприємство існує більше 65 років на конкурентному ринку транспортних перевезень. Головною метою підприємства є отримання прибутку завдяки забезпеченню міцних відносин із клієнтами, використання комплексних підходів для вирішення транспортних завдань, здійснення ремонту та технічного огляду автомобілів.

Успіх підприємства забезпечується завдяки чітко розробленим планам і стратегією розвитку й мотивацією команди. Стратегія розвитку ґрунтується на інноваційних аспектах, тому це підприємство є єдиним, хто має статус «Національного автомобільного перевізника України». Окрім того, що ПАТ «КВК «Рapid» є одним з найбільших в Україні, воно є лідером також на міжнародних вантажних перевезень.

Підприємство себе рекомендує як компанія, що має найсучасніший автопарк, що здійснює перевезення за вигідними тарифами, має згуртований колектив, найкращий сервіс та надає гарантії щодо термінів, якості та зберігання вантажу.

Дане транспортне підприємство забезпечує вантажні перевезення у країни Європи, СНД й зворотного напрямку. Для надання транспортних послуг у розпорядженні компанії є 80 транспорту, що відповідають вимогам якості та технічному стану. Основні засоби здійснюють постійний технічний огляд та замінюються у разі зносу, гарантуючі якість та безпеку перевезень. Технічні огляди та ремонт здійснюються висококваліфікованими фахівцями на виробничо-технічній базі підприємства.

Для клієнтів підприємства є термінал-комплекс ПАТ «КВК «Рапід», який складає 15000м.² митного й матеріального складів, де здійснюється оброблення вантажів й надаються різні митні послуги щодо приймання, зберігання вантажів, здійснення доставки цих вантажів до кінцевих одержувачів, яке забезпечується митним контролем як до так і після проходження митного очищення по території України.

На території транспортного підприємства знаходяться:

- місця доставки продукції транспортом;
- митний склад за площею 499 м² й відкритий майданчик;
- різні склади для тимчасового зберігання вантажу площею 415м²;
- відділ митного оформлення митного посту «Київ-Східний».
- матеріальні склади та офіси, за площею 14000м².

ПАТ «КВК «Рапід» надає чималий спектр послуг технічного обслуговування, ремонту автомобільного транспорту «IVECO», «Mercedes-Benz» й інших марок імпортного виробництва, та напівпричепів Krone, Schmitz, Kogel. Для працівників ПАТ «КВК «Рапід» та клієнтів є медичний центр та кафе.

ПАТ «КВК «Рапід» має чимало винагород, є активним учасником міжнародних виставок, семінарів. За досягнення у перевезенням міжнародного рівня сертифіковані за різними стандартами, забезпечуючи якісну та швидку доставку вантажу.

Підприємство здійснює свою діяльність відповідно до положень Статуту й чинного законодавства України.

Майно ПАТ «КВК «Рapid» включає в себе основні засоби, обігові активи, суму коштів, зазначену в балансі. Компанія має рахунки в різних банках, самостійний баланс, власну печатку та марку, торговий знак фірми.

Статутний капітал підприємства дорівнює 1000000 грн. Станом на 2020 рік чисельність працівників на підприємстві складала 234 особи.

ПАТ «КВК «Рapid» має лінійну функціональну оргструктуру (рис.2.1), де вищим органом управління виступає Загальні збори акціонерів, кому підпорядкований директор компанії. Така оргструктура має переваги, які полягають у встановленні чітких та простих зв'язків із підрозділами, розпоряджень. Також цій структурі притаманна оперативність при прийнятті рішень та відповідальність саме керівника щодо результатів діяльності підрозділів підприємства.

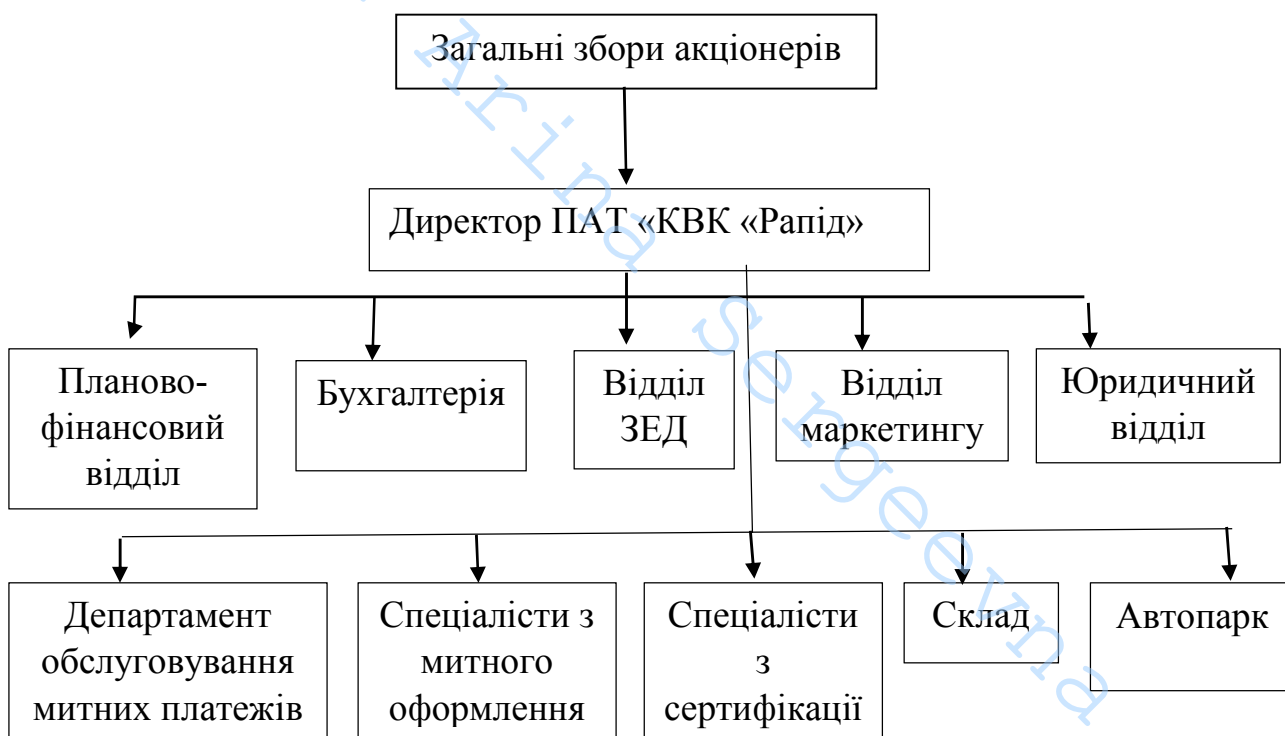

Рис. 2.1. Організаційна структура ПАТ «КВК «Рapid»

Цілі підприємства розробляються на довгострокову перспективу й на 2022 рік складені задачі, які стосуються ринкової політики, фінансово-економічної, інноваційної, виробничо-технічної та кадрової. Зокрема, цілі ринкової політики включають в себе збільшення обсягів перевезень, ринкової частки, розширення

ринку збуту та зниження ринкових ризиків. У фінансово-економічній сфері планується розвиток та зростання економічної ефективності (підвищення ефективності обігового капіталу, покращення системи планування, бюджетування, тощо), а також забезпечення оперативності реагування на зміни в зовнішньому середовищі.

Ризиками підприємства виступають як політичні, економічні фактори. Економічні полягають у коливанні долара, інфляції – що призводить до збільшення тарифів та втрати клієнт, а політична ситуація проявляється у зростанні невпевненості щодо ведення своєї справи.

Серед факторів, що позитивно впливають на діяльності підприємства є залучення нових технологій, розширення асортиментів послуг та мотивація на підприємстві.

Для більш детальної економічно-виробничої характеристики варто звернути увагу на стан майна підприємства (табл.2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз майнового стану підприємства

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +,-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +,-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Вартість всього майна	72115	62732	71951	-9383	-13,01	+9219	14,7
Сума власного капіталу підприємства	27293	27411	26972	+118	0,43	-439	-1,6

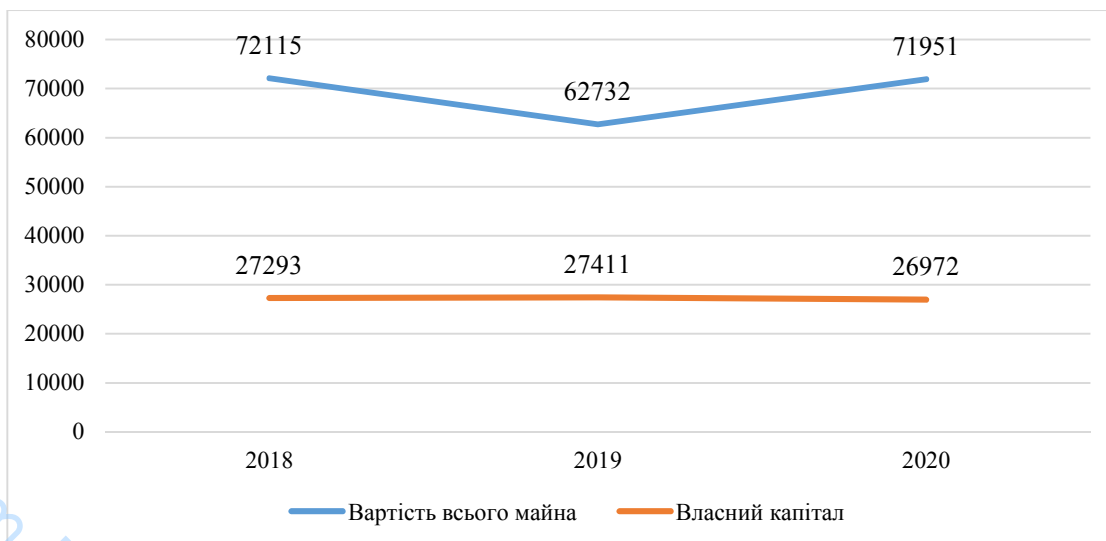

Рис. 2.2. Динаміка вартості майна та власного капіталу

На рис.2.2 відображена динаміка власного капіталу та вартості всього майна. В 2019 році відбулося зменшення вартості всього майна на 13,01 %, а в 2020 році вартість майна збільшилась на 14,7 %. А власний капітал підприємства протягом трьох років зростає, в 2019 році порівняно до 2018 на 0,43 %, а в 2020 році незначно зменшився на 1,6 %.

Проаналізуємо ділову активність досліджуваного підприємства:

1. Коефіцієнт оборотності балансу:

$$K_{об} = \frac{P}{\overline{ВБ}}, \quad (2.1)$$

де $K_{об}$ – коефіцієнт оборотності балансу;

$\overline{ВБ}$ – середня валюта балансу, тис. грн;

P – виручка від реалізації продукції, тис. грн.

$$2018: K_{об} = \frac{170748}{\frac{50728}{2} + \frac{72115}{2}} = 2,8;$$

$$2019: K_{об} = \frac{149174}{\frac{62732}{2} + \frac{72115}{2}} = 2,21;$$

$$2020: K_{об} = \frac{140224}{\frac{62732}{2} + \frac{71951}{2}} = 2,1.$$

3. Середній строк обороту кредиторської заборгованості:

$$O_{к.з} = \frac{КЗ}{P} \cdot 360 \quad (2.3)$$

де $O_{к.з}$ - середній строк обороту кредиторської заборгованості;

P – виручка від реалізації товарів, тис. грн;

$КЗ$ – вартість кредиторської заборгованості, тис. грн.

$$2018: O_{к.з} = \frac{15961}{170748} \cdot 360 = 33,7;$$

$$2019: O_{к.з} = \frac{20665}{149174} \cdot 360 = 49,9;$$

$$2020: O_{к.з} = \frac{24667}{140224} \cdot 360 = 63,3.$$

4. Коефіцієнт оборотності оборотних активів:

$$K_{об} = \frac{P}{OA_{сеп}} \quad (2.4)$$

де $K_{об}$ - коефіцієнт оборотності оборотних активів;

P – виручка від реалізації товарів, тис. грн;

$OA_{сеп}$ - середня вартість оборотних активів, тис. грн.

$$2018: K_{оба} = \frac{170748}{\frac{27711}{2} + \frac{23517}{2}} = 6,67;$$

$$2019: K_{оба} = \frac{149174}{\frac{27711}{2} + \frac{17911}{2}} = 6,54;$$

$$2020: K_{оба} = \frac{140224}{\frac{17325}{2} + \frac{17911}{2}} = 7,96;$$

Здійснені розрахунки щодо стану ділової активності Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid» занесемо та порівняємо в табл.2.2.

Згідно отриманих результатів помітно, що в 2018 році стан ділової активності був кращим, ніж в наступні роки. Оскільки діяльність транспортних підприємств великою мірою залежить від політичних, екологічних, економічних ситуацій в світі та країні, можна зробити висновок, що світова пандемія та карантинні заходи дуже вплинули на діяльність досліджуваного підприємства.

Таблиця 2.2

Результати аналізу ділової активності ПАТ «КВК «Рapid»

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Коефіцієнт оборотності балансу	2,78	2,21	2,08	-0,57	-20,41	-0,13	-5,89
Середній строк обороту кредиторської заборгованості	33,65	49,87	63,33	+16,22	48,20	+13,46	26,98
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	6,67	6,54	7,96	-0,13	-1,90	+1,42	21,71

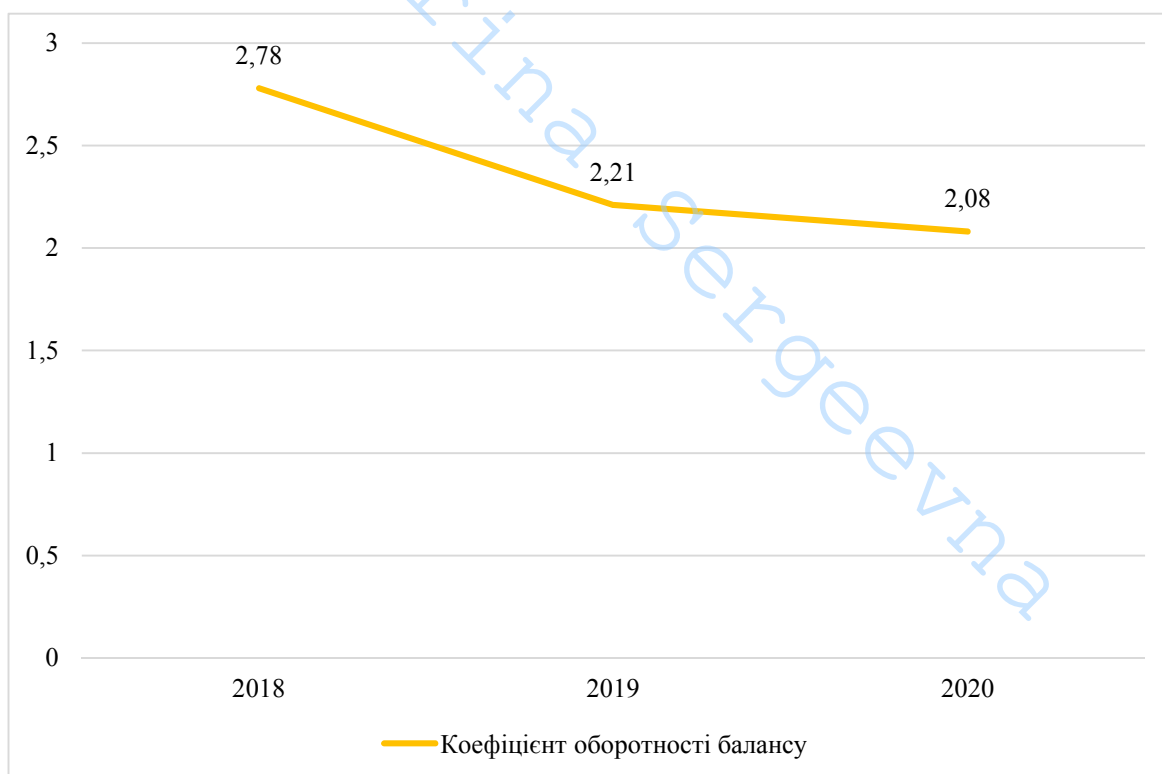

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнтів оборотності балансі та готової продукції

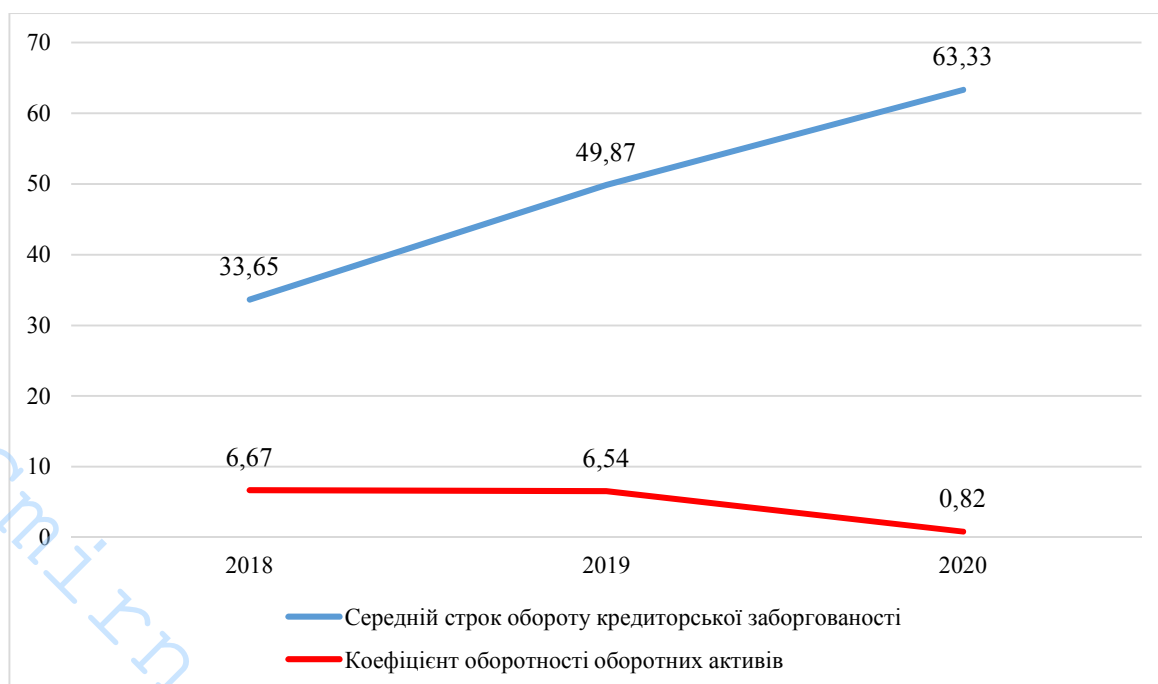

Рис. 2.4. Динаміка показників ділової активності

Проведений аналіз ділової активності дозволяє нам зробити певні висновки. З рис.2.3 видно, коефіцієнт оборотності балансу протягом трьох років знижувався, це є гарною динамікою. В 2019 році він знизився на 20,41, а в 2020 році – на 5,8%.

Середній строк обороту кредиторської заборгованості, як видно з рис.2.4, протягом трьох років зростає. Це означає, що кредиторська заборгованість збільшується швидше за зростання виручки від реалізації. Оборотність оборотних протягом трьох останніх років зменшується. Це добре. В 2019 році зменшилась на 1,6 %, а в 2020 році – на 21,71 %. Це означає, що оборотні активи стали швидше обертатися.

Оскільки в 2020 році підприємству вдалося владнати справу із кредиторською заборгованістю та покращити загалом стан ділової активності, можна вважати що ділова активність підприємства на задовільному рівні та має тенденцію на довгострокову перспективу.

Також охарактеризуємо та порівняємо результати фінансової діяльності Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рапід» (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Горизонтальний аналіз фінансових результаті ПАТ «КВК «Рapid» за період
2018-2020 рр.

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	170748	149174	140224	-21574	-8950	-12,63	-6
Собівартість реалізованої продукції	164361	148170	135028	-16191	-13142	-9,85	-8,87
Валовий прибуток	6287	1004	5196	-5283	+4192	-84,03	417,53
Інші операційні доходи	19098	23432	17464	+4334	-5968	22,69	-25,47
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	6682	3684	4809	-2998	+1125	-44,87	30,54
Інші доходи	4610	872	2248	-3738	+1376	-81,08	157,80
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	3653	161	167	-3492	+6	-95,59	3,73
Чистий фінансовий результат: прибуток	2805	118	105	-2687	-13	-95,79	-11,02

Рис. 2.5. Динаміка виручки, валового прибутку та прибутку від операційної діяльності

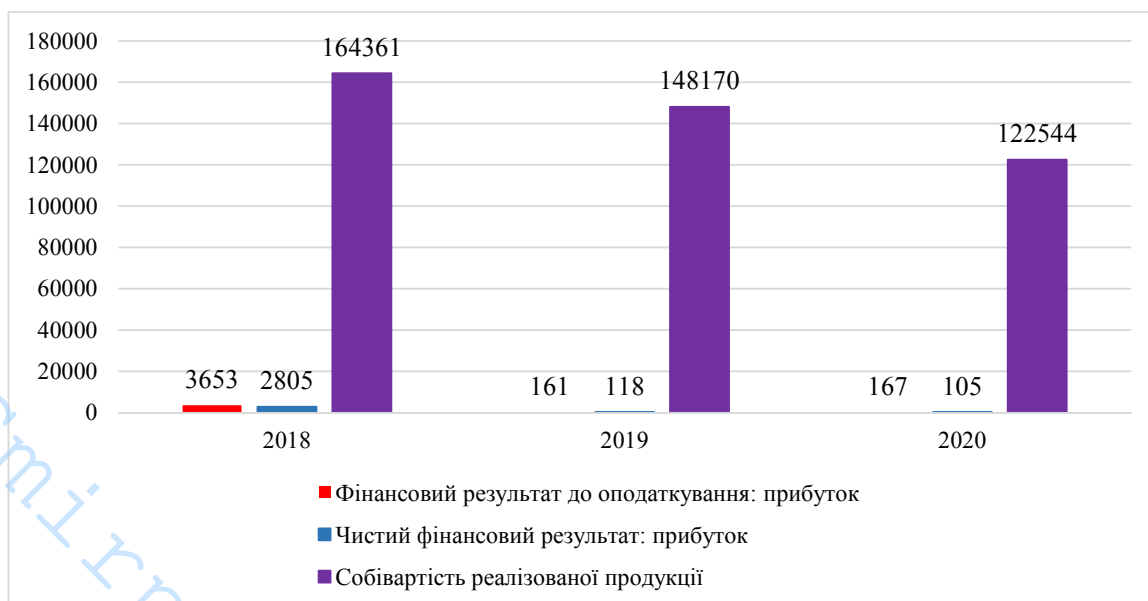

Рис. 2.6. Динаміка прибутку до оподаткування, чистого прибутку та собівартості

З рис.2.5 можна побачити, що чистий дохід від реалізації продукції протягом трьох останніх років має тенденцію до зменшення, в 2019 році він впав на 12,63 %, а в 2020 році – на 6%. А ось прибуток від операційної діяльності та валовий прибуток в 2019 р. впав відповідно 44,87 % і 84,03% , але в 2020 році показники вирівнялись на 30,54 % і 417,53 % порівняно із минулим періодом 2019 року. Це пов'язано зі збільшенням доходів від бартерних угод, здійснення операцій між пов'язаними особами, тощо.

З рис.2.6 чітко прослідковується закономірність та зв'язок прибутку із собівартістю та виручкою від реалізації продукції. Оскільки собівартість протягом трьох років знижувалась на 9,85 та 8,87 %, прибуток також спадав на 13% порівняно з 2018 роком та на 11,02 % порівняно з 2019 р.. Така динаміка пояснюється тим, що за останні роки зменшилась кількість перевезень. В 2019 році обсяг виробництва зменшився через пандемію, та в 2020 році також оскільки підприємство переважно здійснює міжнародні перевезення. Фінансова діяльність підприємства не має збитків, проте підприємство потребує зміни управлінських стратегій задля виправлення ситуації через карантинні заходи.

2.2. Аналіз впливу прибутковості на економічну ефективність діяльності ПАТ «Київська виробнича компанія «Рapid»

Для здійснення аналізу прибутковості підприємства та визначення його впливу на економічну ефективність діяльності досліджуваного підприємства варто розпочати з аналізу фінансових результатів підприємства, оцінки фінансового стану, ліквідності та платоспроможності ПАТ «КВК «Рapid».

Фінансові результати визначають прибутковість та дієздатність підприємства. Характеристика цих результатів показує на скільки суб'єкт організації може бути конкурентоспроможним на довгострокову перспективу, а у порівнянні з минулими періодами показує ефективність здійсненого управління у фактичному періоді.

Фінансова стійкість підприємства являє собою систему показників, що визначає платоспроможність, конкурентоспроможність підприємства та фінансову ситуацію суб'єкта господарювання. Стійкість говорить про здатність вчасно сплачувати свої зобов'язання та забезпеченість власними коштами у разі непередбачених ситуацій або певних ризиків. Тож проаналізуємо фінансову стійкість ПАТ «КВК «Рapid» за наступними показниками:

1. Коефіцієнт автономії показує на скільки підприємство не залежить від зовнішніх зобов'язань або запозичень і визначається згідно формули:

$$k_{\text{авт}} = \frac{Вк}{Б} \quad (2.5)$$

де $k_{\text{авт}}$ – коефіцієнт автономії;

$Вк$ – власний капітал, тис. грн;

$Б$ – підсумок балансу, тис. грн.

$$2018: k_{\text{авт}} = \frac{27393}{72115} = 0,38;$$

$$2019 : k_{\text{авт}} = \frac{27411}{62732} = 0,44;$$

$$2020: k_{\text{авт}} = \frac{26972}{71951} = 0,37.$$

2. Коефіцієнт маневреності власного капіталу зображує співвідношення власних оборотних ресурсів та власного капіталу підприємства і визначається:

$$K_{\text{ман}} = \frac{\text{ДЗ} + \text{ВК} - \text{НА}}{\text{ВК}} \quad (2.6)$$

де $K_{\text{ман}}$ – коефіцієнт маневреності власного капіталу;

ДЗ – довгострокові зобов'язання, тис. грн;

ВК – власний капітал, тис. грн;

НА – необоротні активи, тис. грн.

$$2018: K_{\text{ман}} = \frac{28761 + 27393 - 44404}{27393} = 0,43;$$

$$2019: K_{\text{ман}} = \frac{14656 + 27411 - 44821}{27411} = -0,1;$$

$$2020: K_{\text{ман}} = \frac{20312 + 26972 - 54626}{26972} = -0,27.$$

Нормативне значення показника вважається 0,1 та вище.

3. Коефіцієнт фінансової залежності є оберненим показником фінансової автономії, що вказує на можливість суб'єкта господарювання робити прогнози на довгострокову перспективу. Нормативне значення коефіцієнта має дорівнювати чи бути меншим 2:

$$k_{\text{зал}} = \frac{\text{Б}}{\text{Вк}} \quad (2.7)$$

де $k_{\text{зал}}$ – коефіцієнт фінансової залежності;

Б – баланс, тис. грн;

Вк – власний капітал, тис. грн.

$$2018: k_{\text{зал}} = \frac{72115}{27393} = 2,63;$$

$$2019: k_{\text{зал}} = \frac{62732}{27411} = 2,29;$$

$$2020: k_{\text{зал}} = \frac{71951}{26972} = 2,7.$$

Результати аналізу фінансової стійкості Публічного акціонерного товариства «КВК «Рapid» занесемо до табл.2.4.

Таблиця 2.4

Аналіз результатів фінансової стійкості

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Коефіцієнт автономії	0,38	0,44	0,37	0,06	15,03	-0,06	-14,21
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,43	-0,10	-0,27	-0,53	-123,42	-0,17	-170,93
Коефіцієнт залежності	2,63	2,29	2,67	-0,34	-13,07	0,38	16,56

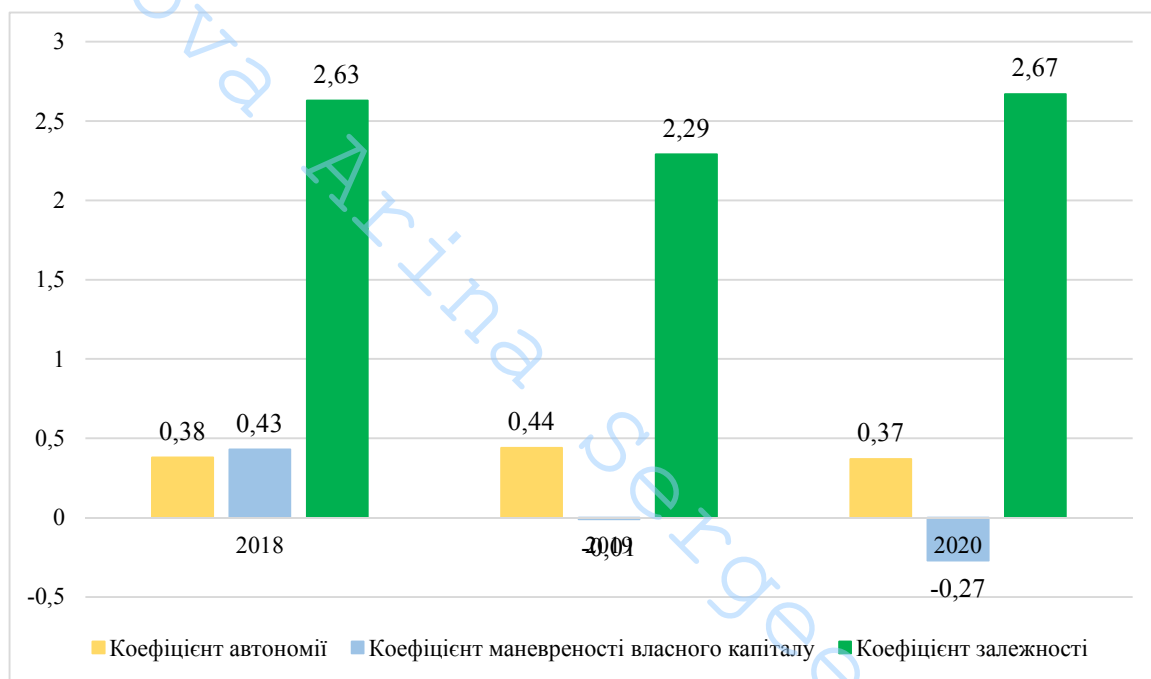

Рис.2.7. Динаміка фінансової стійкості підприємства ПАТ «КВК «Рapid»

З проведеного дослідження стійкості ПАТ «Київська виробнича компанія «Рapid» можна побачити такі результати, відображені на рис.2.7. Показник автономії в 2019 році склав 0,44, що на 15,03 % більше за 2018 рік, а в 2020 році – показник зменшився на 14,21 %. Коефіцієнт не знаходиться в межах норми, адже є нижчим за 0,5. Щодо показника маневреності власного капіталу, як видно з рис. 2.7, значення цього коефіцієнта протягом трьох років спадає, в 2019 році

на 123,42 %, в 2020 році – на 170,93 %, що означає погіршення. Цей показник менший за 0, підприємству варто звернути увагу на стан фінансової стійкості.

В 2019 році фінансова залежність заводу ПАТ «Київська виробнича компанія «Рапід» знизилась на 13,07 % , а в 2020 р. цей показник покращився порівняно з минулим роком на 16,56 %, проте значення коефіцієнта більший нормативного значення 2. Тому можна зробити висновок, що фінансова стійкість підприємства знаходиться у ризику.

Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства. Оцінка ліквідності суб'єкта господарювання визначає швидкість цінностей перетворюватись в грошові кошти. Це є важливим для забезпечення безперебійної діяльності підприємства та здатності виплатити свої зобов'язання за умов фінансового ризику. В той час як платоспроможність являє собою систему показників, що відображає здатність суб'єкта господарювання сплачувати по кредитах або чи зможе підприємство не втрачаючи свою фінансову стабільність мати змогу взяти зобов'язання та вчасно та без затримок виплачувати відсотки.

Здійснимо оцінку ліквідності ПАТ «КВК «Рапід» за такими показниками:

1. Коефіцієнт поточної ліквідності відображає здатність підприємства виконувати свої короткострокові зобов'язання і визначається згідно формули:

$$k_{з.л} = \frac{Об.а}{Пз} \quad (2.8)$$

де $k_{з.л}$ – коефіцієнт поточної ліквідності;

Об.а. – оборотні активи, тис. грн;

Пз – поточні зобов'язання, тис. грн.

Нормативне значення $k_{з.л} > 2$.

$$2018: k_{з.л} = \frac{27711}{15961} = 1,74;$$

$$2019: k_{з.л} = \frac{17911}{20665} = 0,87;$$

$$2020: k_{з.л} = \frac{17325}{24667} = 0,7.$$

2. Коефіцієнт абсолютної ліквідності:

$$K_{\text{абс.л}} = \frac{\text{ГК}}{\text{ПЗ}}, \quad (2.9)$$

де $K_{\text{абс.л}}$ – коефіцієнт абсолютної ліквідності;

ГК – грошові кошти, тис. грн;

ПЗ – поточні зобов'язання, тис. грн.

Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності повинно бути у межах не менше від 0,1 до 0,2.

$$2018: K_{\text{абс.л}} = \frac{6889+2}{15961} = 0,43;$$

$$2019: K_{\text{абс.л}} = \frac{486+4}{20665} = 0,02;$$

$$2020: K_{\text{абс.л}} = \frac{1221+3}{24667} = 0,05.$$

3. Коефіцієнт швидкої ліквідності:

$$K_{\text{шл}} = \frac{\text{ДЗ} + \text{ПФІ} + \text{ГК}}{\text{ПЗ}}, \quad (2.10)$$

де $K_{\text{шл}}$ – коефіцієнт швидкої ліквідності;

ДЗ – дебіторська заборгованість, тис. грн;

ПФІ – поточні фінансові інвестиції, тис. грн;

ГК – грошові кошти, тис. грн;

ПЗ – поточні зобов'язання, які включають короткострокові кредити та розрахунки з кредиторами, тис. грн.

$$2018: K_{\text{шл}} = \frac{10333+4227+443+1366+6889+2}{15961} = 0,65;$$

$$2019: K_{\text{шл}} = \frac{7469+2482+388+3193+486+4}{20665} = 1,29;$$

$$2020: K_{\text{шл}} = \frac{8812+1637+313+915+1221+3}{24667} = 1,19.$$

Нормативне значення 0,5-1 та вище. Результати проведеного аналізу ліквідності Публічного акціонерного товариства «КВК «Рapid» занесемо та порівняємо в табл.2.5.

Таблиця 2.5

Аналіз ліквідності підприємства

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Коефіцієнт поточної ліквідності	1,74	0,87	0,70	-0,87	-50,08	-0,16	-18,97
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,43	0,02	0,05	-0,41	-94,51	+0,03	109,27
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,46	0,68	0,52	-0,78	-53,44	-0,16	-22,92

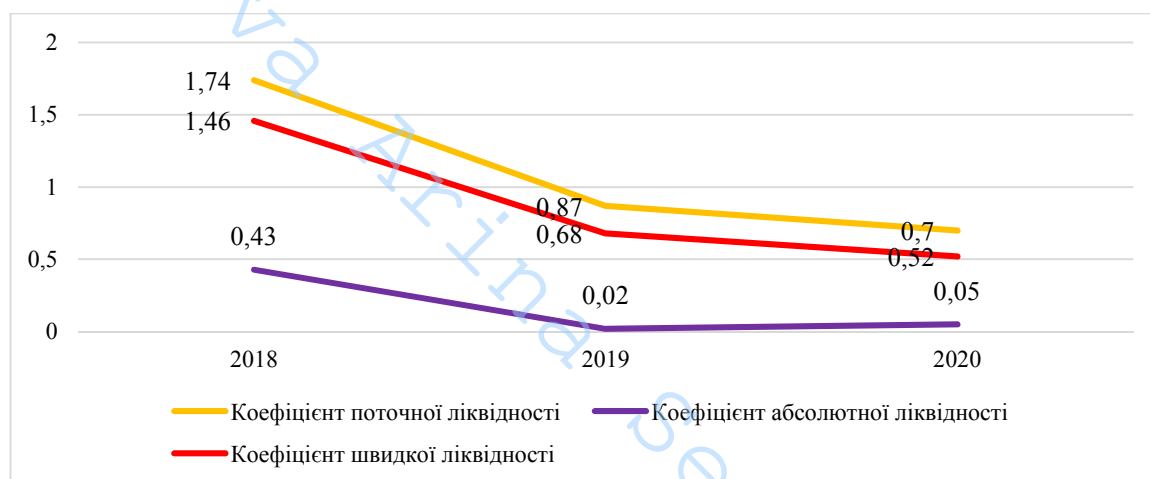

Рис. 2.8. Динаміка показників ліквідності

Як видно з рис.2.8 показник поточної ліквідності протягом трьох останніх років має тенденцію до зменшення, причому в 2019 році він знизився на 50,08 %, а в 2020 р. – на 18,97 %. Протягом трьох років коефіцієнт поточної ліквідності не знаходився в нормах вище 2. Це означає, що стан платоспроможності незадовільний і підприємство не може покривати свої поточні зобов'язання оборотними активами. Коефіцієнт абсолютної ліквідності в 2019 році зменшився на 94,51 %, а потім в 2020 році зріс на 109 %, порівняно з 2019 роком. Значення цього показника нижче нормативного, що каже про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами. Коефіцієнт швидкої ліквідності протягом

трьох років знаходиться в межах нормативу. В 2019 році, не дивлячись на спад на 53,44%, в 2020 році також зменшився, він становив 0,52. Це означає для підприємства, що достатня кількість оборотних ліквідних коштів для розрахунків з зобов'язаннями.

Оцінимо платоспроможність підприємства згідно формул:

1. Частка власних оборотних коштів у запасах:

$$Ч_{oa} = \frac{OA - ПЗ}{BЗ} \quad (2.11)$$

де $Ч_{oa}$ – частка власних оборотних коштів у запасах;

OA – власні оборотні активи;

BЗ – вартість запасів;

ПЗ – поточні зобов'язання та забезпечення.

$$2018: Ч_{oa} = \frac{27711 - 15961}{3282} = 3,58;$$

$$2019: Ч_{oa} = \frac{17911 - 20665}{2794} = -0,98;$$

$$2020: Ч_{oa} = \frac{17327 - 24667}{3032} = -2,4.$$

2. Частка оборотних коштів у активах:

$$O_{ak} = \frac{OA}{B} \quad (2.12)$$

де O_{ak} – частка оборотних коштів у активах;

OA – оборотні активи, тис. грн;

B – баланс, тис.грн.

$$2018: O_{ak} = \frac{27711}{72115} = 0,38;$$

$$2019: O_{ak} = \frac{17911}{52732} = 0,34;$$

$$2020: O_{ak} = \frac{17327}{71951} = 0,24.$$

3. Частка запасів у поточних активах:

$$Z_a = \frac{Z}{OA} \quad (2.13)$$

де Z_a – частка запасів у поточних активах;

Z – запаси, тис. грн;

OA – оборотні активи, тис грн.

$$2018: Z_a = \frac{3282+2959+159+164}{27711} = 0,24;$$

$$2019: Z_a = \frac{2794+2583+64+147}{17911} = 0,31;$$

$$2020: Z_a = \frac{3032+2730+55+247}{17327} = 0,35.$$

Результати аналізу платоспроможності внесемо до табл.2.6.

Таблиця 2.6

Результати аналізу платоспроможності підприємства

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Частка власних оборотних коштів у запасах	3,58	-0,99	-2,42	-4,57	-127,53	-1,44	-145,60
Частка оборотних коштів у активах	0,38	0,34	0,24	-0,04	-11,61	-0,10	-29,10
Частка запасів у поточних активах	0,24	0,31	0,35	+0,08	31,71	+0,04	12,18

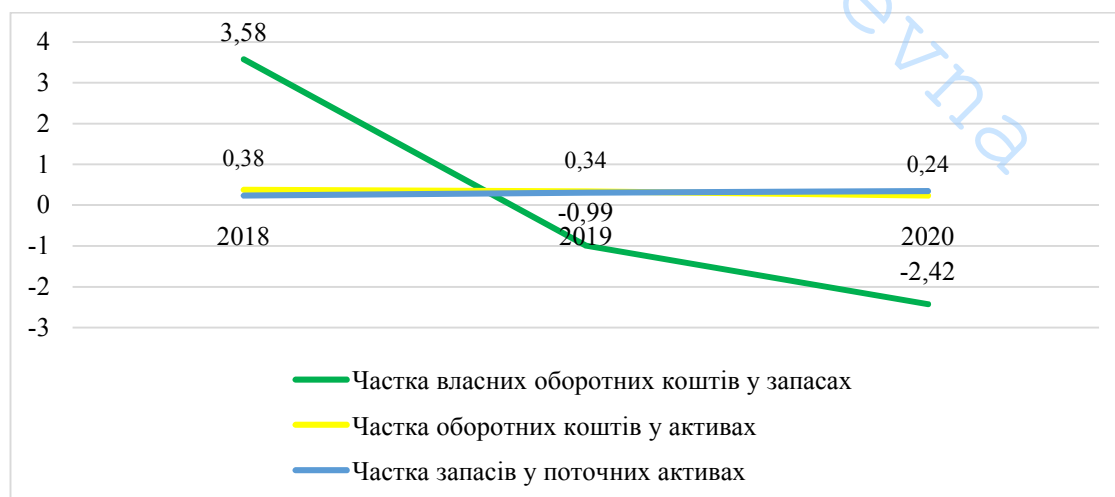

Рис. 2.9. Динаміка показників платоспроможності ПАТ «КВК «Рapid»

Частка власних оборотних коштів у запасах як видно з рис.2.9 мала тенденцію до спад протягом трьох років у 2019 році на 127,53 %, а в 2020 році відбувся спад на 145,6 %. Дивлячись на таку тенденцію, протягом трьох років підприємство мало значення нижче нормативного 0,5. Частка оборотних коштів у активах в 2019 році зменшилась на 11,61 % порівняно з 2018 р., а в 2020 р. відбулось зменшення показника до 0,24. Частка запасів у поточних активах в 2019 році збільшилась до 0,32 (на 31,71 %), а в 2020 р. показник збільшився до 0,35. Стан платоспроможності підприємства останні 2 роки показує незадовільну тенденцію. Підприємству потрібно переглянути управління фінансами. Враховуючи попередній аналіз ліквідності, можна стверджувати, що підприємство не збиткове, проте має низьку оцінку платоспроможності та ліквідності.

Отже, підсумувавши аналіз платоспроможності, фінансової стабільності, ліквідності та ділової активності, можна стверджувати що підприємство не є збитковим. На підприємстві варто здійснити стратегії щодо покращення його стану так як 2019 р. та 2020 р. відбувся занепад, скоріше за всього через пандемію. Низька ліквідність, платоспроможність та прибутковість є свідченням, що немає покращення економічної ефективності.

Тож, існує прямий взаємозв'язок між прибутковістю фінансовою діяльністю підприємства та економічною ефективністю. Проте, даного аналізу не достатньо щоб мати повну картину щодо стану економічної ефективності на ПАТ «КВК «Рapid». Варто здійснити детальний аналіз стану майна, основних засобів та інших показників, які впливають на економічну ефективність.

2.3. Аналіз показників економічної ефективності діяльності ПАТ «КВК «Рapid»

Оскільки економічна ефективність включає в себе виробничу ефективність, ефективність фінансових ресурсів, ефективність праці, тому

оцінку показників варто здійснити по всім складовим діяльності ПАТ «Київська виробнича компанія «Рапід». Доцільно розпочати аналіз із оцінки ефективності використання основних засобів 2018, 2019 та 2020 років.

Здійснимо аналіз за наступними показниками:

1. Коефіцієнт зношування:

$$K_{\text{зн}} = \frac{B_{\text{с.річ}}}{O_{\text{сеп}}} \quad (2.14)$$

де $K_{\text{зн}}$ – коефіцієнт зношування;

$B_{\text{с.річ}}$ – середньорічна вартість зносу основних засобів, тис. грн;

$O_{\text{сеп}}$ – середньорічна первісна вартість основних засобів, тис. грн.

$$2018: K_{\text{зн}} = \frac{\frac{68663+68636}{2}}{\frac{92918+112148}{2}} = 0,67;$$

$$2019: K_{\text{зн}} = \frac{\frac{68636+82439}{2}}{\frac{127250+112148}{2}} = 0,63;$$

$$2020: K_{\text{зн}} = \frac{\frac{82429+88398}{2}}{\frac{127250+142952}{2}} = 0,63.$$

2. Коефіцієнт придатності:

$$K_{\text{п}} = 1 - K_{\text{зн}} \quad (2.15)$$

де $K_{\text{п}}$ – коефіцієнт придатності;

$K_{\text{зн}}$ – коефіцієнт зношування.

$$2018: K_{\text{п}} = 1 - 0,67 = 0,33;$$

$$2019: K_{\text{п}} = 1 - 0,63 = 0,37;$$

$$2020: K_{\text{п}} = 1 - 0,63 = 0,37.$$

3. Коефіцієнт середньої норми амортизації:

$$K_{\text{А}} = \frac{A}{O_{\text{сеп}}} \quad (2.16)$$

де $K_{\text{А}}$ - коефіцієнт середньої норми амортизації;

A – сума річних амортизаційних відрахувань, тис. грн;

O_{3ep} – середньорічна первісна вартість основних засобів, тис.грн.

$$2018: K_A = \frac{14809}{\frac{92918+112148}{2}} = 0,14;$$

$$2019: K_A = \frac{17047}{\frac{127250+112148}{2}} = 0,14;$$

$$2020: K_A = \frac{9353}{\frac{127250+142952}{2}} = 0,07.$$

Узагальнені показники занесемо до табл.2.7 та порівняємо їх.

Таблиця 2.7

Результати аналізу стану майна ДП «ХМЗ «ФЕД»

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Коефіцієнт зношування	0,67	0,63	0,63	-0,04	-5,75	0,00	0,18
Коефіцієнт придатності	0,33	0,37	0,37	+0,04	11,64	0,00	-0,31
Коефіцієнт середньої норми амортизації	0,14	0,14	0,07	0,00	-1,40	-0,07	-51,39

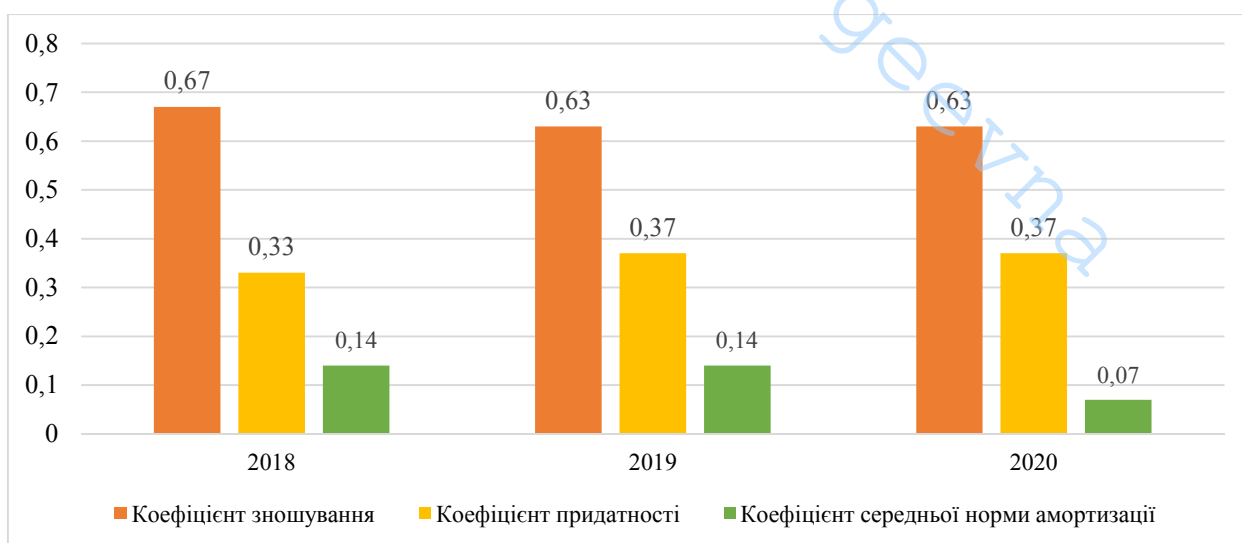

Рис. 2.10. Динаміка стану використання основних засобів

Провівши аналіз стану основних засобів підприємства можна побачити з рис.2.10, що основні засоби на ПАТ «КВК «Рапід» достатньо оновлені, про це каже коефіцієнт зношування, який має середнє значення. В 2019 році це значення дорівнювало 0,63, так як і в 2020 році, відповідно коефіцієнт придатності дорівнює 0,37.

Цього достатньо щоб стверджувати про добрий стан засобів, проте з кожним роком вони будуть зношуватись, тому варто більше звернути увагу на більше їх оновлення.

Загальний коефіцієнт амортизації в 2018 та 2019 році не змінювалось, а в 2020 році цей показник зменшився на 51,39 %. Це пов'язано із зниженням амортизаційних відрахувань в 2020 році.

Щодо основних засобів Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рапід» доцільно зробити горизонтальний аналіз структури основних засобів.

Таблиця 2.8

Горизонтальний аналіз структури основних засобів

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Основні засоби	43512	44821	54554	+1309	+9733	3,01	21,72
Первісна вартість	112148	127250	142952	+15102	+15702	13,47	12,34
Знос	668636	82429	88938	-586207	+6509	-87,67	7,9

Також є важливим проаналізувати ефективність міжнародних перевезень Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рапід» за три останні роки, так як особливістю аналізу економічної ефективності транспортного підприємства є його кількість перевезень (табл.2.9).

Таблиця 2.9

Ефективність міжнародних перевезень ПАТ «Київська виробнича компанія «Рапід» за 2018-2020 рр.

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +,-		Відносне відхилення, %	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Витрати міжнародних перевезень автотранспортом, тис.грн	8235	6385	7947	-1850	+1562	-22,47	24,46
Капітальні вкладення в основні оборотні фонди при здійсненні міжнародних перевезень автотранспортом, тис.грн	286,4	218,2	298,6	-68,20	+80,40	-23,81	36,85
Доходи, отримані за міжнародні перевезення по території України, тис.грн	32412,7	17204,1	17305,4	-15208,6	+101,3	-26,90	0,59
Доходи в національній валюті, отримані за міжнародні перевезення вантажів за межами України (Дінтер), тис.грн	40284,3	31564,3	33647,5	-8720	+2083,2	-0,01	6,60
Ефективність міжнародних перевезень автомобільним транспортом	9,3	6,5	5,4	-2,80	-1,10	-264562	16,92
Ефект міжнародних перевезень автомобільним транспортом	65430,5	40826,2	41738,4	-24604,3	-912,2	0,00	2,23

З даного аналізу можна побачити, що діяльність Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рапід» в 2018 показала найбільші результати, порівняно з 2019 р. та 2020 р.. З цього випливає, що при зменшенні діяльності знижується й ефективність та ефект діяльності ПАТ «КВК «Рапід».

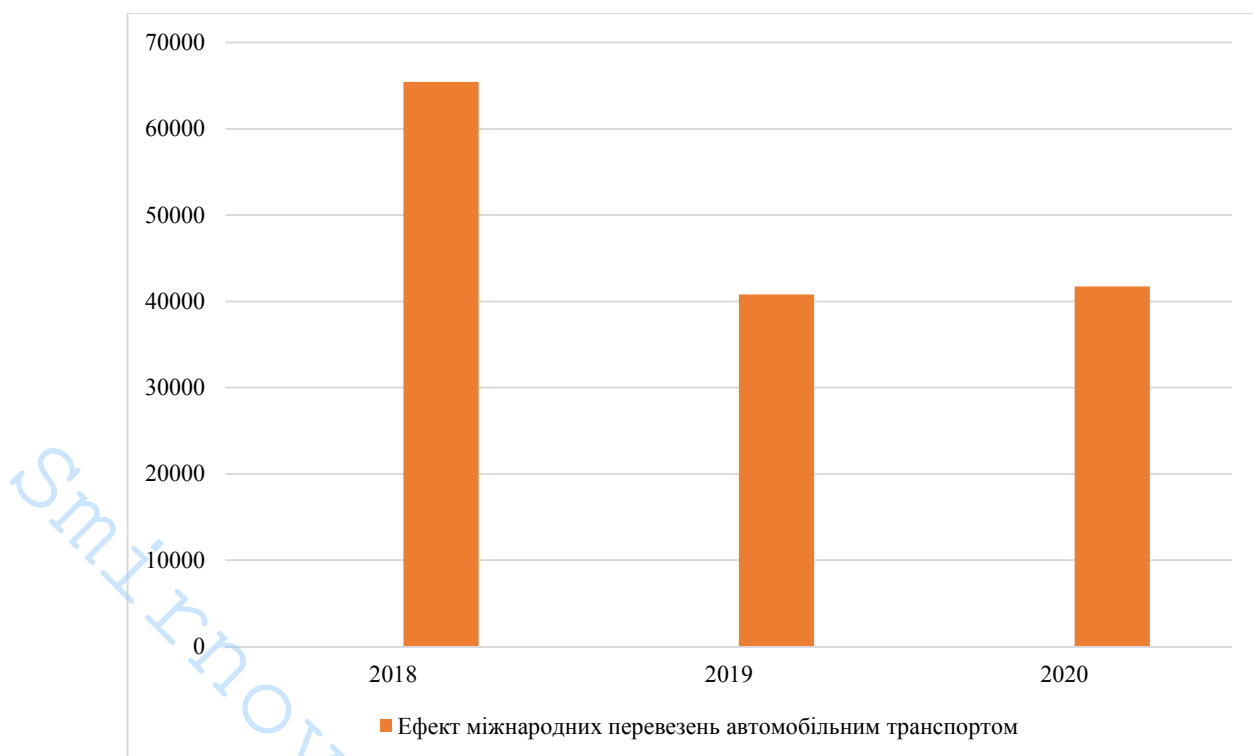

Рис. 2.11. Динаміка ефекту міжнародних перевезень ПАТ «КВК «Рapid»

З рис.2.11 бачимо, що в 2019 році ефект міжнародних перевезень Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid» знизився на 24604,3 порівняно з 2018 роком, а в 2020 році збільшився на 2,23 %. Це пов'язано із зменшенням кількості перевезень в 2019 та 2020 роках.

Згідно попереднього аналізу доцільним є оцінити ефективність за видами зовнішньоекономічної діяльності так як експорт вказує на конкурентоспроможність транспортного підприємства на зовнішньому ринку, а імпорт – конкурентоспроможність на внутрішньому.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності може бути досягнута завдяки збереженню правильної методології виходу на зовнішній ринок, що включає певні стадії інтернаціоналізації діяльності транспортного підприємства.

Проаналізуємо ефективність експорту та імпорту транспортних перевезень ПАТ «КВК «Рapid» за період 2018-2020 років (табл.2.10).

Як можна простежити з табл. 2.10 ефективність експорту та імпорту зменшується протягом трьох останніх років. Така тенденція пов'язана із економічною та соціально-політичною ситуацією в світі – пандемією.

Таблиця 2.10

Показники ефективності експорту та імпорту перевезень ПАТ «КВК «Рапід»

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-		Відносне відхилення, %	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Транспортні послуги щодо експорту, тис. грн.	75743,9	42849,6	46923,3	-32894	+4073,70	-43,43	9,51
Питома вага експорту транспортних послуг в сумі доходу (виручки) від реалізації послуг, %	74,96	70,73	71,98	-4,23	+1,25	-5,64	1,77
Транспортні послуги щодо імпорту, тис грн.	25300,6	15418,4	17305,4	-9882,2	+1887	-39,06	12,24
Питома вага імпорту транспортних послуг в структурі собівартості реалізованих послуг, %	25,04	28,02	29,27	+2,98	+1,25	11,90	4,46
Ефективність експорту транспортних послуг	1,67	1,43	1,34	-0,24	-0,09	-14,37	-6,29
Ефективність імпорту транспортних послуг	0,56	0,43	0,33	-0,13	-0,10	-23,21	-23,2

Як видно з табл. 2.10 ефективність експорту та імпорту зменшується протягом трьох останніх років. Така тенденція пов'язана із економічною та соціально-політичною ситуацією в світі – пандемією.

Тепер розрахуємо показники виробничої ефективності використання основних засобів:

1. Фондовіддача:

$$\Phi_{\text{від}} = \frac{\text{ЧД}}{\text{ОЗ}_{\text{сер}}}, \quad (2.17)$$

де $\Phi_{\text{від}}$ – фондовіддача;

ЧД – чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн;

$\text{ОЗ}_{\text{сер}}$ – середньорічна вартість (первісна) основних засобів, тис. грн.

$$2018: \Phi_{\text{від}} = \frac{170748}{\frac{92918+112148}{2}} = 1,67;$$

$$2019: \Phi_{\text{від}} = \frac{149174}{\frac{127250+112148}{2}} = 1,25;$$

$$2020: \Phi_{\text{від}} = \frac{140224}{\frac{127250+142952}{2}} = 1,04.$$

2. Фондоозброєність:

$$\Phi_{\text{озб}} = \frac{OЗ_{\text{сер}}}{Ч} \quad (2.18)$$

де $\Phi_{\text{озб}}$ – фондоозброєність;

$OЗ_{\text{сер}}$ – середньорічна вартість (первісна) основних засобів, тис. грн;

$Ч$ – середньооблікова чисельність працівників, осіб.

$$2018: \Phi_{\text{озб}} = \frac{\frac{92918+112148}{2}}{245} = 418,5;$$

$$2019: \Phi_{\text{озб}} = \frac{\frac{127250+112148}{2}}{235} = 509,36;$$

$$2020: \Phi_{\text{озб}} = \frac{\frac{127250+142952}{2}}{234} = 577,35.$$

3. Фондомісткість:

$$\Phi_{\text{міст}} = \frac{OЗ_{\text{сер}}}{ЧД} \quad (2.19)$$

де $\Phi_{\text{міст}}$ – фондомісткість;

$ЧД$ – чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн;

$OЗ_{\text{сер}}$ – середньорічна вартість (первісна) основних засобів, тис. грн.

$$2018: \Phi_{\text{міст}} = \frac{\frac{92918+112148}{2}}{170748} = 0,6;$$

$$2019: \Phi_{\text{міст}} = \frac{\frac{127250+112148}{2}}{149174} = 0,8;$$

$$2020: \Phi_{\text{міст}} = \frac{\frac{127250+142952}{2}}{140224} = 0,96.$$

4. Рентабельність основних засобів:

$$R_{OЗ} = \frac{\Pi}{OЗ_{\text{сер}}} \cdot 100 \quad (2.20)$$

де R_{O3} – рентабельність основних засобів, %;

Π – прибуток підприємства, тис. грн;

$OZ_{сер}$ – середньорічна вартість (первісна) основних засобів, тис. грн.

$$2018: R_{O3} = \frac{2805}{\frac{92918+112148}{2}} * 100 = 2,74 \%;$$

$$2019: R_{O3} = \frac{118}{\frac{127250+112148}{2}} * 100 = 0,10 \%;$$

$$2020: R_{O3} = \frac{105}{\frac{127250+142952}{2}} * 100 = 0,08 \%.$$

Результати показників виробничої ефективності занесемо до табл.2.11.

Таблиця 2.11

Результати аналізу ефективності використання основних засобів підприємства ПАТ «КВК «Рapid»

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Фондовіддача	1,67	1,25	1,04	-0,42	-25,16	-0,21	-16,72
Фондоозброєність	418,5	509,3	577,3	+90,86	21,71	+68	13,35
Фондомісткість	0,6	0,8	0,96	+0,20	33,63	+0,16	20,07
Рентабельність основних засобів	2,74	0,10	0,08	-2,64	-96,40	-0,02	-21,16

Показник фондovіддачі на Публічному акціонерному товаристві «Київська виробнича компанія «Рapid», як видно з рис.2.12, зменшився протягом трьох років, в 2019 на 25,16 %, а в 2020 – на 16,72 %. Відповідно фондомісткість покращилась в 2019 році до 0,8, а в 2020 – збільшився на 13,35 % .

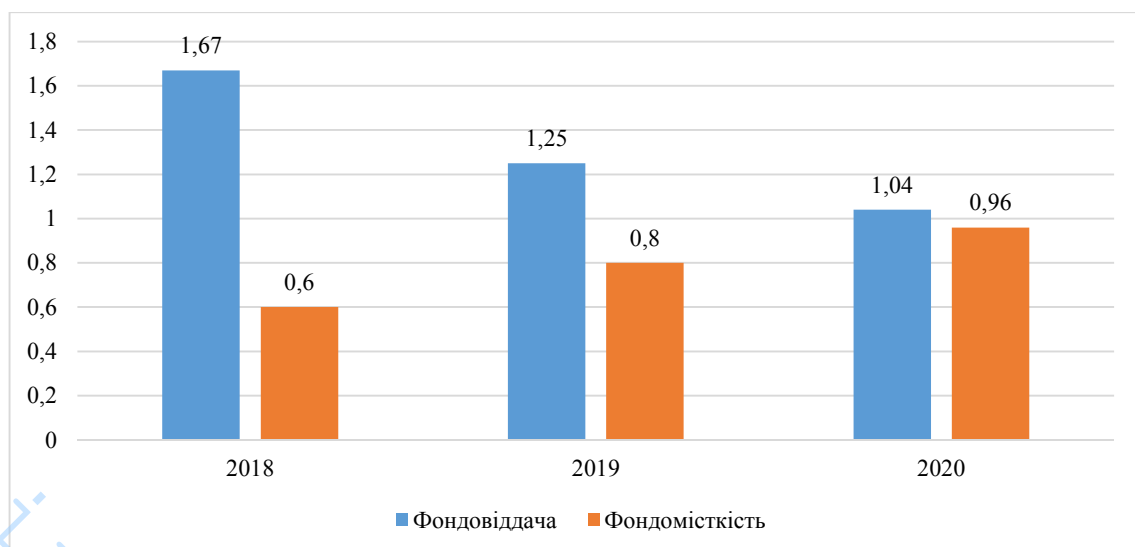

Рис. 2.12. Динаміка показників фондовіддачі та фондомісткості

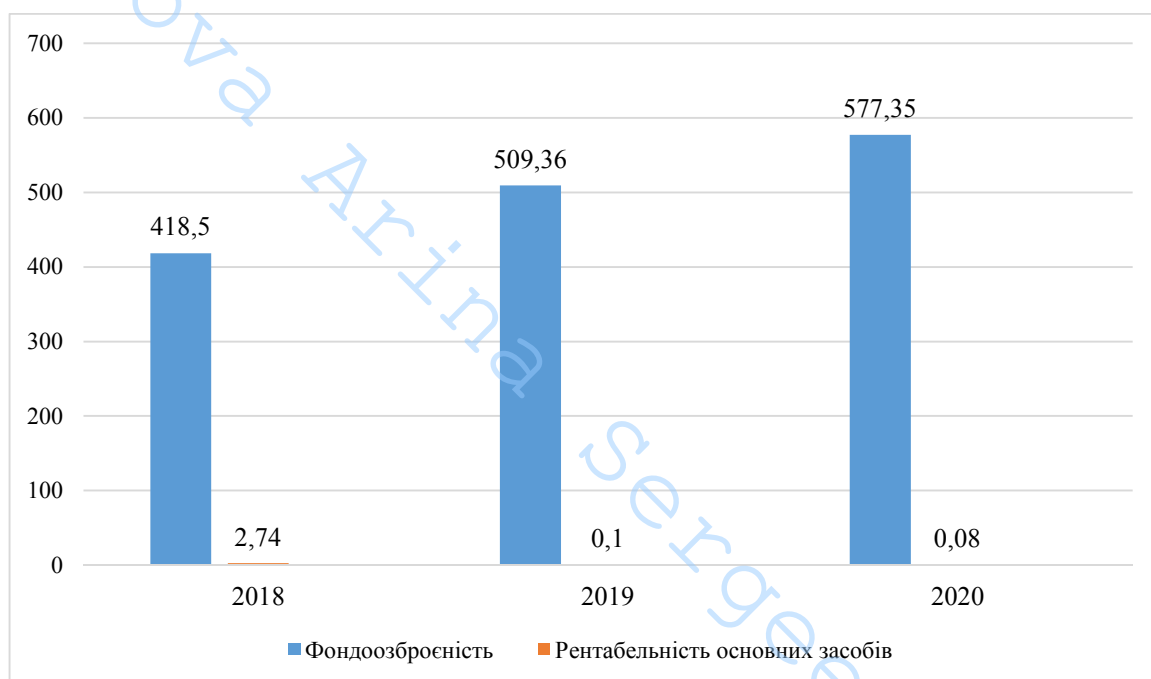

Рис. 2.13. Динаміка фондоозброєності та рентабельності основних засобів

На рис.2.13 показник рентабельності основних засобів має тенденцію до зниження протягом трьох років, і вже в 2020 році дорівнювала 0,08, порівняно до 2019 року зменшилась на 21,16 %. Такий показник свідчить про неприбутковість від основних засобів (менше 20 %).

Загалом, можна підсумувати, що на підприємстві нестабільна ефективність використання основних засобів використання. Фондоозброєність протягом трьох

років зростає збільшенню основних засобів. Підприємство хоча і працює над заміною транспорту, проте рентабельність дуже низька.

Проаналізуємо ефективність застосування оборотних засобів на підприємстві.

Зробимо оцінку ефективності оборотних засобів за допомогою наступних показників:

1. Коефіцієнт оборотності оборотних засобів:

$$K_{об} = \frac{ЧД}{C_{об.з}} \quad (2.21)$$

де $K_{об}$ – коефіцієнт оборотності оборотних засобів;

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн;

Соб.з – середньорічна вартість оборотних засобів, тис. грн.

$$2018: K_{об} = \frac{170748}{\frac{423517+27711}{2}} = 0,75;$$

$$2019: K_{об} = \frac{149174}{\frac{27711+17911}{2}} = 6,54;$$

$$2020: K_{об} = \frac{140224}{\frac{17911+17325}{2}} = 7,96.$$

2. Коефіцієнт закріплення (завантаження):

$$K_{зав} = \frac{C_{об.з}}{ЧД} \quad (2.22)$$

де $K_{зав}$ – коефіцієнт завантаження;

ЧД – чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн;

Соб.з – середньорічна вартість оборотних засобів, тис. грн.

$$2018: K_{зав} = \frac{\frac{423517+27711}{2}}{170748} = 1,32;$$

$$2019: K_{зав} = \frac{\frac{27711+17911}{2}}{149174} = 0,15;$$

$$2020: K_{зав} = \frac{\frac{17911+17325}{2}}{140224} = 0,13.$$

3. Рентабельність оборотних засобів відображає прибутковість від оборотних активів:

$$R_{об} = \frac{\Pi}{C_{об.з}} 100 \quad (2.23)$$

де $R_{об}$ - рентабельність оборотних засобів, %;

Π – прибуток, тис. грн;

Соб.з – середньорічна вартість оборотних засобів, тис. грн.

$$2018: R_{об} = \frac{2805}{\frac{423517+27711}{2}} * 100 = 1,24 \%$$

$$2019: R_{об} = \frac{118}{\frac{27711+17911}{2}} * 100 = 0,52 \%$$

$$2020: R_{об} = \frac{105}{\frac{17911+17325}{2}} * 100 = 0,6 \%$$

Отримані значення показників, що характеризують ефективність використання оборотних активів Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid» порівняємо між собою та занесемо до табл.2.11.

Таблиця 2.11

Результати ефективності використання оборотних засобів підприємства

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +,-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +,-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Коефіцієнт оборотності оборотних засобів	0,76	6,54	7,96	+5,78	1,42	+764,09	21,71
Коефіцієнт завантаження	1,32	0,15	0,13	-1,17	-0,03	-88,43	-17,84
Рентабельність оборотних засобів	1,24	0,52	0,60	-0,73	0,08	-58,39	15,21

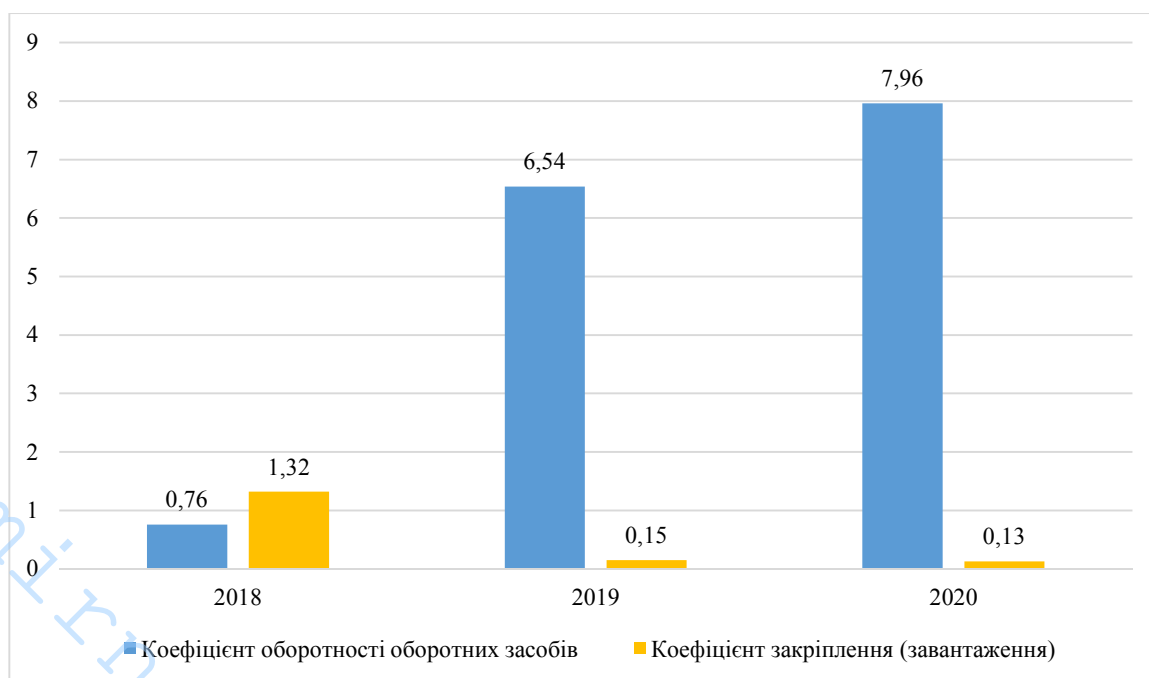

Рис. 2.14. Динаміка ефективності оборотних засобів

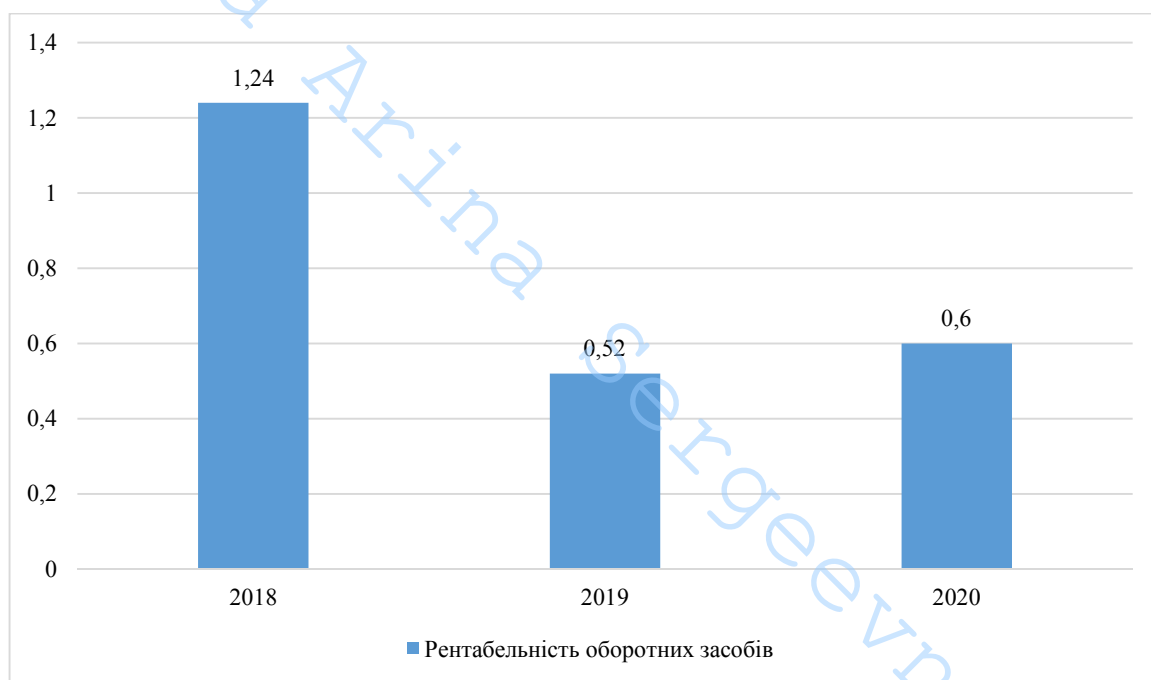

Рис. 2.15. Динаміка рентабельності оборотних засобів

З рис 2.14 бачимо динаміку таких показників ефективності використання оборотних активів як оборотність оборотних засобів та коефіцієнт закріплення. Оскільки ці показники взаємопов'язані між собою, то їх динаміка також про це свідчить. Оборотність оборотних засобів протягом трьох останніх років має тенденцію до збільшення, в 2019 році на 1,42 %, а в 2020 році порівняно з

минулим періодом – на 21,71 %, відповідно коефіцієнт закріплення мав тенденцію до зменшення. Така зміна протягом трьох років пов'язана із зменшенням чистого доходу..

На наступному рис.2.15 бачимо динаміку рентабельності оборотних засобів. Варто зазначити, що не дивлячись на динаміку протягом останніх трьох років цього показника, який в 2019 році впав на 0,08 %, а в 2020 році зріс 15,21% і становив 0,6, проте цього недостатньо щоб стверджувати про якісну ефективність оборотних активів адже рентабельність має становити не менше 20 %. Варто зазначити, що підприємству варто попрацювати над цим.

Наступним етапом є аналіз ефективності використання трудових ресурсів, який включає оцінку оплати праці на підприємстві, продуктивність праці.

Загалом на Публічному акціонерному товаристві «Київська виробнича компанія «Рapid» приділяється чимала увага саме управлінню трудовими ресурсами, адже робота персоналу – запорука якісної роботи. Підприємство здійснює кадрову політику в напрямку впровадження мотиваційних заходів, покращення роботи з охорони праці, тощо.

Підприємство забезпечує працівникам офіційне працевлаштування, конкурентоспроможну заробітну плату, повний соціальний пакет, а також здійснює мотиваційні заходи надаючи щомісячні надбавки та премії. Для працівників заводу існують такі бонуси як надання медичного страхування від підприємства, медичне обслуговування у медичному комплексі компанії.

Проаналізуємо згідно наступних формул:

1. Продуктивність праці – показник, що відображає ефективність використання робочого потенціалу під впливом зовнішніх та внутрішніх чинників :

$$ПП = \frac{V_{\text{рік}}}{Ч} \quad (2.24)$$

де ПП – продуктивність праці;

Врік – річний обсяг виробництва товарної (валової або реалізованої) продукції, тис. грн;

Ч – середньосписочна чисельність працівників, осіб.

$$2018: \text{ПП} = \frac{170748}{245} = 696,93$$

$$2019: \text{ПП} = \frac{149174}{235} = 634,78$$

$$2020: \text{ПП} = \frac{140224}{234} = 599,25$$

2. Середньомісячний розмір заробітної плати:

$$\text{ЗПсер} = \frac{\text{ФО}}{12 \cdot \text{Ч}_{\text{ср}}} \quad (2.25)$$

де ЗПсер- середньомісячний розмір заробітної плати, грн;

ФО- фонд оплати праці, грн;

Чср- середньосписочна чисельність працівників, осіб.

$$2018: \text{ЗПсер} = \frac{29388}{12 \cdot 245} = 10 \text{ (тис. грн);}$$

$$2019: \text{ЗПсер} = \frac{31271}{12 \cdot 235} = 11,09 \text{ (тис. грн);}$$

$$2020: \text{ЗПсер} = \frac{36903}{12 \cdot 234} = 13,14 \text{ (тис. грн).}$$

Отримані результати щодо ефективності використання трудових ресурсів на Публічному акціонерному товаристві «Київська виробнича компанія «Рapid» занесемо до табл.2.12 та порівняємо. Відразу видно, що заробітна плата працівників кожного року зростає, а кількість працюючих в 2019 та 2020 роках залишається однаковою. Продуктивність праці при цьому спадає. Варто зазначити, що саме показник продуктивності праці говорить про ефективність використання трудового потенціалу на підприємстві, тому важливо забезпечити зростання цього показника на довгострокову перспективу. Особливо для транспортних підприємств продуктивність праці визначає роботу не лише персоналу, а й роботу транспорту яким здійснюється перевезення, оскільки чим більший є грузовий транспорт тим більш вантажу він зможе перевезти за умови великого замовлення.

Таблиця 2.12

Результати ефективності використання трудового потенціалу

Показники	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення, %
				2019 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2019	2020 до 2019
Продуктивність праці	696,93	634,78	599,25	-62,15	-8,92	-35,54	-5,60
Фонд оплати праці, тис. грн	29388	31271	36903	+1883	6,41	+5632	18,01
Середня заробітна плата, тис. грн	10	11,09	13,1	+1,09	10,94	2,05	18,51
Середньооблікова чисельність працівників	245	235	234	-10	0,00	-1	-0,43

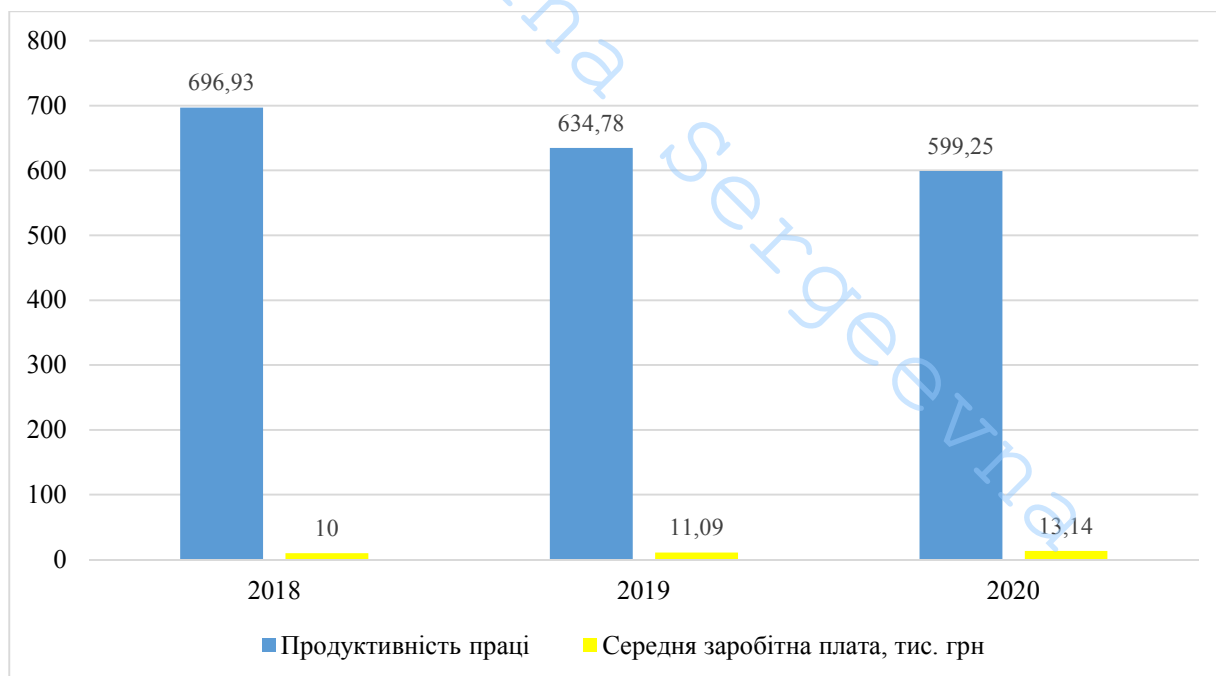

Рис. 2.16. Динаміка продуктивності праці та середньої заробітної плати на ПАТ «КВК «Рapid»

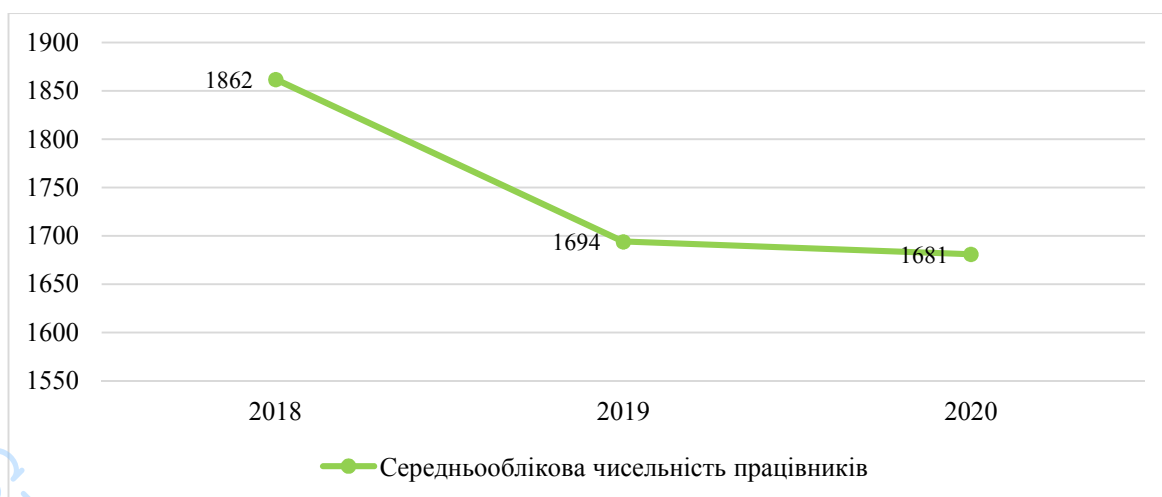

Рис. 2.17. Зміна середньооблікової чисельності працівників

Аналіз продуктивності праці заводу як видно з рис.2.16 показує, що цей показник в 2019 році мав тенденцію до зниження, порівняно з 2018 роком на 8,92 %. Це пов'язано із зменшенням в 2019 році річного обсягу перевезень за меншої кількості працівників – на 10 осіб (як видно з рис.2.17), в 2020 році кількість працівників становила 34 (така ж сама як в 2019 році). Тож, можна стверджувати, що управління персоналом на підприємстві здійснюється, забезпечуючи працівникам гідне працевлаштування.

Ще у першому розділі ми з'ясували, он із головних показників, що характеризує економічну ефективність діяльності – це рентабельність підприємства. Рентабельність суб'єкта господарювання – система показників, яка відображує прибутковість підприємства з різних сторін та визначає стан, фінансову стабільність та конкурентоспроможність підприємства. Тому є необхідним здійснення аналізу рентабельності на підприємствах. Тож важливо проаналізувати ці показники на ПАТ «Київська виробнича компанія «Рapid».

Здійснимо оцінку рентабельності за такими показниками:

1. Рентабельність продукції визначає прибуток з кожної гривні проданого товару:

$$R_{\text{п}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{Вр}} \cdot 100 \quad (2.26)$$

де R_{Π} - рентабельність продукції, %;

ЧП – чистий прибуток, тис. грн.;

V_r – виручка (дохід) від реалізації, тис. грн.

$$2018: R_{\Pi} = \frac{2805}{170748} * 100 = 1,64 \%;$$

$$2019: R_{\Pi} = \frac{118}{149174} * 100 = 0,08 \%;$$

$$2020: R_{\Pi} = \frac{105}{140224} * 100 = 0,07 \%.$$

2. Рентабельність необоротних активів:

$$R_{\text{на}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{НА}_{\text{сер}}} \cdot 100 \quad (2.27)$$

$R_{\text{на}}$ - рентабельність необоротних активів, %;

ЧП – чистий прибуток, тис. грн.;

де $\text{НА}_{\text{сер}}$ - середня величина необоротних активів, тис. грн.

$$2018: R_{\text{на}} = \frac{2805}{\left(\frac{27211}{2} + \frac{44404}{2}\right)} * 100 = 7,83 \%;$$

$$2019: R_{\text{на}} = \frac{118}{\left(\frac{44404}{2} + \frac{44821}{2}\right)} * 100 = 0,26 \%;$$

$$2020: R_{\text{на}} = \frac{105}{\left(\frac{44821}{2} + \frac{54626}{2}\right)} * 100 = 0,21 \%.$$

3. Рентабельність капіталу:

$$R_{\text{кап}} = \frac{\text{Пр}_{\text{дооп.}}}{\text{ВА}} \cdot 100 \quad (2.28)$$

де $R_{\text{кап}}$ - рентабельність капіталу, %;

$\text{Пр}_{\text{дооп.}}$ – прибуток до оподаткування, тис. грн.;

ВА – вартість активів, тис. грн.

$$2018: R_{\text{кап}} = \frac{3653}{72115} * 100 = 5,07 \%;$$

$$2019: R_{\text{кап}} = \frac{161}{62732} * 100 = 0,26 \%;$$

$$2020: R_{\text{кап}} = \frac{167}{71951} * 100 = 0,23 \%.$$

Результати оцінки рентабельності діяльності транспортного підприємства занесемо та порівняємо в табл.2.13.

Таблиця 2.13

Результати аналізу рентабельності ПАТ «КВК «Рapid»

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-	
				2019 порівняно з 2018	2020 порівняно з 2019
Рентабельність продукції	1,64	0,08	0,07	-1,56	0,00
Рентабельність необоротних активів	7,83	0,26	0,21	-7,57	-0,05
Рентабельність капіталу	5,07	0,26	0,23	-4,81	-0,02

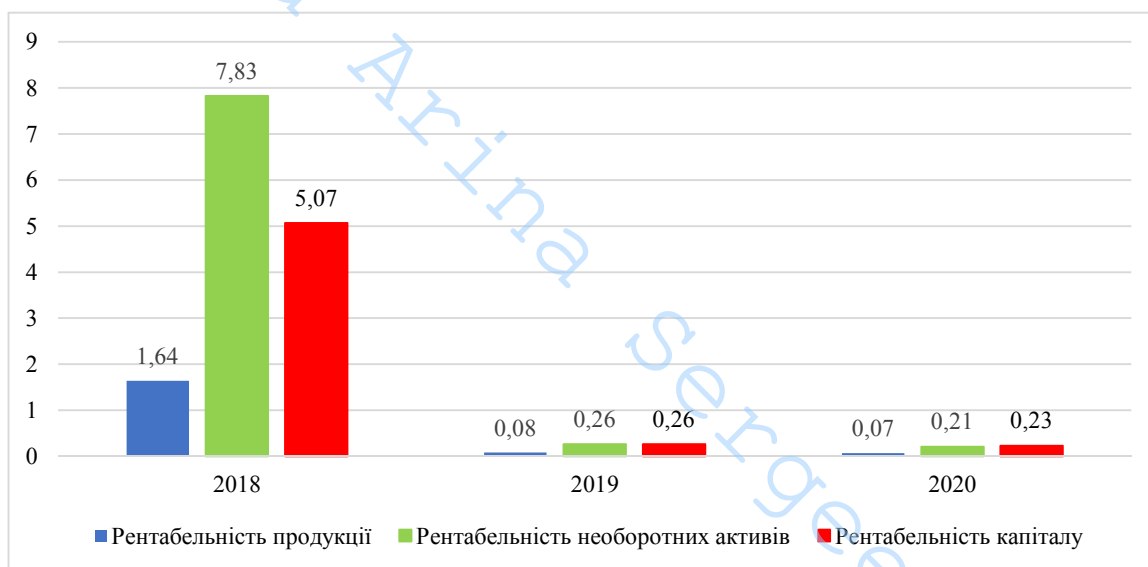

Рис. 2.18. Динаміка показників економічної ефективності діяльності

З рис.2.18 можна побачити динаміку рентабельності ПАТ «Київська виробнича компанія «Рapid». Загалом, всі досліджувані показники рентабельності показують негативну динаміку протягом останніх трьох років. Це означає, що підприємство не покращує економічну ефективність. Рентабельність продукції в 2018 році становила 1,64 %, в наступні роки це значення зменшилось до 0,07, це дуже поганий показник, проте зважаючи на те що підприємство займається перевезеннями – рентабельність продукції не говорить про загальну

прибутковість. Рентабельність необоротних активів зменшилась в 2019 році на 7,57 % і в 2020 році дорівнювала 0,21 %. Це досить низький показник прибутковості підприємства. Рентабельність капіталу в 2019 році мала досить низьке значення – 5,07 %, проте за наступні роки цей показник знизився ще нижче і став дорівнювати 0,23 %. Загалом, якщо брати нормативне значення рентабельності не нижче 20 %, то підприємство є мало рентабельним.

Якщо брати до уваги повний фінансовий аналіз підприємства, то варто зазначити що підприємство не здійснює управління щодо покращення економічної ефективності своєї діяльності, дивлячись на невелику рентабельність. Щодо шляхів покращення рентабельності варто зосередити увагу на униканні штрафів, стягнень, введення ефективної політики управління підприємством, покращення якості перевезень шляхом заміни обладнання, застосуванням новітніх технологій, тощо. Проте головою проблемою підприємства є фінансовий стан. Підприємство потребує реконструкції.

2.4. Шляхи підвищення економічної ефективності діяльності ПАТ «КВК «Рapid»

Запорукою успішної діяльності транспортних підприємств є економічно ефективна їх діяльність. Питання щодо покращення показників економічної ефективності набуває все більшого значення. Варто зазначити, що пошук шляхів підвищення ефективності підприємництва необхідно розпочинати з вдосконалення управлінських функцій, так як контроль за виконанням цілей та задач може забезпечити ефективність їх виконання.

Важливо для пошуку резервів підвищення ефективності здійснити повний аналіз ефективності використання різних видів ресурсів, прибутковості суб'єкта організації, адже у такий спосіб можна визначити слабкі місця діяльності та управління на підприємстві. Динаміка показників – характеризує на скільки управління щодо покращення ефективності здійснюється якісно та чи є виправданим.

Шляхи чи резерви підвищення економічної ефективності повинні базуватися на пошуку можливостей щодо збільшення перевезень за менших витрат завдяки раціональному та оптимальному використанню всіх видів ресурсів суб'єкта господарювання.

Оскільки економічна ефективність включає в себе ефективність використання виробничого, трудового потенціалу, фінансових фондів, тому й шляхи покращення її поділяються відповідно до підрозділу управління суб'єктом господарювання, який потребує змін.

Науковці об'єднують шляхи покращення економічної ефективності відповідно до трьох напрямків, зображених на рис.2.19.

Рис. 2.19. Напрямки підвищення економічної ефективності діяльності підприємства

Для покращення ефективності використання основних засобів варто налагодити систему управління так, аби перевезення здійснювалось без простоїв, заміна техніки та устаткування відповідно до зносу обладнання, забезпечення якісними матеріалами та сировиною вчасно, покращення якості перевезень за використання менших витрат, тощо.

Загальний пробіг транспортного засобу для кожного типу транспортного засобу оцінюється за допомогою прогнозу кількості транспортних засобів та розрахунковий середній пробіг транспортного засобу. Середній пробіг автомобіля оцінюється шляхом підбору кривої зростання, яка найкраще пояснює минулу тенденцію. Варто зазначити, що розрахунковий середньорічний пробіг транспортного засобу зменшується із збільшенням кількості транспортних засобів збільшується. Є важливим при покращенні ефективності забезпечити достатню кількість транспортних засобів для здійснення перевезень.

Спробуємо покращити коефіцієнт зносу на 2021 рік шляхом зменшення середньорічної вартості зносу на 30 % та підвищення середньорічної первісної вартості основних засобів на 15 %, маємо:

$$K_{zn} = \frac{59789,45}{155366,15} = 0,38$$

Порівняння результатів наведемо у табл.2.14.

Таблиця 2.14

Покращення коефіцієнта зносу основних засобів

Показник	Поточне значення	Прогнозоване значення	Абсолютне відхилення, +/-	Відносне відхилення %
Середньорічна вартість зносу, тис. грн	85413,5	59789,45	-25624,05	-30
Середньорічна первісна вартість основних засобів, тис. грн	135101	155366,15	+20265,15	+15
Коефіцієнт зносу	0,64	0,38	-0,26	-39,87

Таким чином ми знизили коефіцієнт зносу на 0,26, що є досить гарним результатом, так як коефіцієнт придатності буде складати 0,74. Також покращити ефективність основних засобів завдяки фондovіддачі можна завдяки 100% завантаженню устаткування.

Якщо брати аналіз ПАТ «КВК «Рapid», то для покращення економічної ефективності варто звернути увагу на ті показники, які не задовольняють своїм значенням. Одним з них є рентабельність оборотних активів. В 2020 році значення цього показника становить 0,6 %, але це недостатньо високе значення. Спробуємо його покращити збільшивши чистий прибуток на 217 %, а середньорічну вартість оборотних засобів – на 5 %, маємо:

$$R_{об} = \frac{332,85}{18498,9} \cdot 100 = 1,8 \%$$

Порівняння результатів наведемо в табл.2.15.

Таблиця 2.15

Покращення рентабельності оборотних активів

Показники	Поточне значення	Прогнозоване значення	Абсолютне відхилення, +/-
Чистий прибуток, тис. грн	105	332,85	+227,85
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн	17618	18498,9	+880,9
Рентабельність оборотних активів	0,6	1,8	+1,2

Таким чином на майбутній період ми спрогнозували покращення цього показника.

Покращення ефективного використання трудових ресурсів забезпечується добре сформованою кадровою політикою, яка забезпечує працівникам гідну заробітну плату, систему винагород, соціальні пакети, відпочинок, підвищення кваліфікації та інше навчання, покращення продуктивності праці шляхом більшого виробництва продукції за тих самих затрат праці. А цього можна досягнути завдяки оптимізації перевезень та розширенню нових ринків. На ПАТ

«КВК «Рapid» з кожним роком ефективність використання трудового потенціалу покращується. Що не скажеш про ефективність фінансових фондів.

Головний критерієм оцінки та поліпшення економічної ефективності діяльності підприємства є рентабельність. Тому важливо забезпечити показники рентабельності вище 20 % та покращення на довгострокову перспективу. На ПАТ «КВК «РАПІД» потребує покращення усі показники рентабельності так як підприємство майже збанкрутіло. Рентабельність основних засобів є не менш важливим показником, який говорить про прибутковість від основних засобів. Ми вже зазначили, що на підприємстві обладнання потребує оновлення. Проте варто спрогнозувати рентабельність основних засобів на майбутній період, намагаючись покращити цей показник Спрогнозуємо рентабельність основних засобів на ПАТ «КВК «Рapid», отримаємо значення:

$$R_{OЗ} = \frac{332,85}{128346} \cdot 100 = 0,26 \%$$

Результати порівняємо в табл.2.16.

Таблиця 2.16

Покращення рентабельності основних засобів

Показники	Поточне значення	Прогнозоване значення	Абсолютне відхилення, +/-
Чистий прибуток, тис. грн	105	332,85	+227,85
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	135101	128346	-6755,05
Рентабельність основних засобів	0,08	0,26	+12,76

Таким чином ми отримали результат, більший на 0,18 % і це за умови, що ми збільшили прибуток на 217 %. Підприємству буде дуже складно виходити на рівень 20 %, так як прибутки повинні зростати в 6 й більше разів.:

Рентабельність капіталу вказує на скільки ефективним є використання власного капіталу. Зростання цього показника можливе за умови зниження суми власного капіталу, але при цьому ефективність діяльності підприємства має залишатися на тому ж рівні. Спробуємо збільшити значення цього коефіцієнту за умови зниження вартості активів на 15 %, а прибуток до оподаткування збільшити на 105 %, отримаємо:

$$R_{\text{кап}} = \frac{342,35}{61158,25} \cdot 100 = 0,56$$

Результати коефіцієнта рентабельності капіталу відобразимо в табл.2.17.

Таблиця 2.17

Покращення рентабельності капіталу

Показники	Поточне значення	Прогнозоване значення	Абсолютне відхилення, +/-
Прибуток до оподаткування, тис. грн	167	342,35	+175,35
Вартість активів, тис. грн	71951	61158,25	-10792,65
Рентабельність капіталу	0,23	0,56	+0,33

Рентабельність капіталу на ПАТ «КВК «Рapid» протягом трьох останніх років мала тенденцію до зниження та значення цього показника складає менше 20 %. За умови покращення його, ми досягли результату у розмірі 0,56 %, різниця с поточним значенням на 0,33 %.

Оскільки фондвіддача є одним із головних критеріїв, що характеризують виробничу ефективність, то є важливо забезпечити покращення цього показника. Зростання фондвіддачі може забезпечити повне завантаження основних засобів чи продаж частки основних засобів, що не використовуються. Тож спробуємо збільшити фондвіддачу шляхом збільшення чистого доходу від реалізації на 25 %, а середньорічна вартість основних засобів на 10 %:

$$\Phi_{\text{від}} = \frac{175280}{148611,1} = 1,68$$

Отримані результати порівняємо в табл.2.18.

Таблиця 2.19

Покращення показника фондівдачі

Показники	Поточне значення	Прогнозоване значення	Абсолютне відхилення, +/-
Чистий дохід від реалізованої продукції, тис. грн;	140224	175280	+35056
Середньорічна вартість (первісна) основних засобів, тис. грн	135101	148611,1	+13510,1
Фондовіддача	1,04	1,18	+0,14

Таким чином показник фондівдачі збільшився на 0,14. Проте варто звернути увагу, що при повному завантаженні основних засобів, збільшити обсяг перевезень можливо за рахунок закупівлі нового обладнання, а це в короткостроковому періоді призведе до тимчасового зменшення фондівдачі.

Окрім покращення слабких сторін варто не забувати вдосконалювати свою діяльність в цілому завдяки наступним резервам:

- пошуку та використанню нових технологій;
- здійснення інноваційної діяльності;
- поліпшення якості, конкурентоспроможності;
- зменшення витрат на виготовлення продукції;
- зменшення ресурсомісткості продукції;
- оптимізація виробництва;
- вдосконалення структури управління;
- забезпечення зростання продуктивності праці;
- покращення фондівдачі;

- впровадження екологічних заходів на підприємстві;
- розширення ринків збуту;
- пошук нових інвесторів та збільшення інвестицій;
- активізація маркетингової діяльності;
- покращення кадрової політики.

І це не кінець переліку заходів для підвищення економічної ефективності діяльності транспортних підприємств. Покращуючи будь-яку ланку діяльності підприємства ми вже покращуємо ефективність, проте найголовніша ціль – добитися зростання прибутків, зміцнення фінансового стану та покращення фінансових показників діяльності в цілому, що забезпечить суб'єкту господарювання розвиток та конкурентоспроможність на довгострокову перспективу.

Отже, на прикладі ПАТ «КВК «Рapid» ми бачимо що важливим етапом для покращення економічної ефективності є визначення слабих ланок в діяльності підприємства. Якщо брати досліджуване підприємство, то цими сторонами є рентабельність та стан основних засобів. Визначивши, що потребує вдосконалення шукаємо резерви для цього. Виходячи з аналізу ПАТ «КВК «Рapid» цими шляхами є повна реконструкція підприємства, заміна обладнання старого на нове, раціоналізація перевезень, розширення ринків збуту для збільшення обсягу перевезень, що в свою чергу призведе до збільшення прибутку, зменшення собівартості, тощо.

Висновок до другого розділу

У другому розділі ми аналізували організаційно-економічну діяльність Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid» та на його основі дослідили вплив прибутковості на стан економічної ефективності на основі звітностей за 12 місяців трьох останніх років, де з'ясували що прибутковість, фінансовий стан, ділова активність – є основними та вагомими елементами, що визначають ефективність діяльності та безумовно мають вплив. На ПАТ «КВК «Рapid» стан фінансової активності, платоспроможності та ліквідності знаходяться на низькому рівні, дивлячись на занепад діяльності в 2019 та 2020 роках. Підприємство не є збитковим, проте в короткостроковому періоді це може статися.

Наступним етапом ми оцінили показники економічної ефективності досліджуваного транспортного підприємства та з'ясували його слабкі сторони. З кожним роком показник зносу збільшується, що пов'язано із зношенням обладнання та техніки та потребує його оновлення та заміни. Також є проблемними показники рентабельності капіталу, необоротних активів, основних засобів, тощо. Оскільки вони не досягають не тільки 20 %, а й 5 %.

З'ясували, які заходи варто впровадити на підприємстві задля покращення економічної ефективності діяльності підприємства, зокрема такі як: реконструкція діяльності, оновлення обладнання та техніки, залучення інвестицій, здійснення інноваційної діяльності, раціоналізація та оптимізація перевезень, збільшення прибутку шляхом зменшення собівартості перевезень, покращення загальних показників фінансової діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

В ході виконання випускної роботи ми досліджували питання економічної ефективності діяльності транспортних підприємств та шляхів її покращення на основі аналізу звітності трьох останніх років за 12 місяців Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рапід».

В першому розділі розглянуто важливість досягнення економічної ефективності підприємствами, яка базується на конкурентоздатності, платоспроможності та результативності суб'єкта господарювання. Адже ефективність діяльності забезпечує успіх та існування на сучасному ринку. Якщо розглядати поняття «ефективність», то можна сказати, що це отримання певних витрат по відношенню до витрат, які сприяли досягнення ефекту. Як економічна категорія економічна ефективність є багатогранною категорією, яка включає в себе ефективність трудових ресурсів, матеріальних та фінансових.

Ефективність суб'єкта господарювання характеризує всі стадії виробництва та підрозділи підприємства, тому систематична оцінка й аналіз ефективності економічної діяльності дає змогу:

- оцінити стан та результати підрозділів суб'єкта господарювання та його підрозділів;
- виявити слабкі та сильні сторони підприємства та визначити фактори, які впливають на результативність та продуктивність виробництва продукції;
- визначити проблеми й пошук їх вирішення на виробництві;
- знайти резерви покращення ефективності діяльності підприємства.

Економісти не визначають єдиного підходу до визначення економічної ефективності. Проте є визначальні показники, що дають оцінку ефективності діяльності, які поділяються на три групи : ефективність використання трудових ресурсів, використання виробничих фондів та фінансових. Найважливішими категоріями, що оцінюють економічну ефективність є рентабельність та фондівіддача. При здійсненні цього аналізу важливо визначити те, що існують

певні особливості транспортних підприємств, які впливають на економічну ефективність діяльності. Цими факторами є висока матеріаломісткість, об'ємність вантажів, якість, яка повинна забезпечувати безпеку пасажиром (цілісність вантажів), а також потреба в постійному технічному огляді, здійсненні інноваційної діяльності для покращення виробництва, швидкий знос обладнання, тощо. Адже, чим вагомішим є перевезення тим складніше для підприємства досягати певних переваг над іншими конкурентами. Тому для подальшого аналізу економічної ефективності розглянуто організаційно-економічну характеристику Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid».

ПАТ «КВК «Рapid» - одне з провідних підприємств в Україні, що здійснює перевезення, модернізації та ремонті різних автомобілів.

У другому розділі розглянуто питання щодо впливу прибутковості на економічну ефективність діяльності. Для виявлення взаємозв'язку проведено аналіз на основі звітностей за період 12 місяців 3 останніх років ПАТ «КВК «Рapid» фінансового стану, платоспроможності, ліквідності та ділової активності підприємства. Загалом, фінансовий стан оцінювали за допомогою показників коефіцієнта автономії, коефіцієнта маневреності власного капіталу, коефіцієнт фінансової залежності. Всі показники показали незадовільний результат, так як і показники ліквідності, ділової активності та платоспроможності, не дивлячись на невеликий занепад в 2019, що пов'язаний із збільшенням кредиторської заборгованості, зменшенням власного капіталу, тощо. З'ясувавши, що прибутковість є невід'ємною частиною що визначає економічну ефективність, було оцінено показники ефективності за такими категоріями, як :

- ефективність використання основних засобів та майна підприємства. Аналіз показав, що на підприємстві нестабільна ефективність використання основних засобів використання. Фондоозброєність протягом трьох років зростає завдяки виготовленню більшого обсягу продукції за меншої кількості працівників. Проте варто зазначити, що підприємство працює над заміною зношеного обладнання та працює в інноваційному напрямку;

- ефективність оборотних засобів;
- ефективність використання трудових ресурсів, де чисельність працівників з кожним роком зменшується, а заробітна плата та продуктивність збільшується, що говорить про покращення та раціоналізацію використання робочої сили;
- оцінка рентабельності, де всі досліджувані показники рентабельності показують негативну динаміку протягом останніх трьох років. Це означає, що підприємство погіршує свій стан та не здійснює економічну ефективність на довгострокову перспективу.

Зробивши оцінку ефективності діяльності досліджуваного підприємства наступним етапом розглянуто загальні шляхи покращення економічної ефективності, адже ефективність діяльності означає максимізацію результатів, отриманих із даних, або використання більшої частини ресурсів. Якщо підприємство не має на меті підвищення своєї економічної ефективності, воно просто помічає місця та шляхів, де можна скоротити час, витрачений на певний застій виробництва чи поліпшити свій прибуток, впроваджуючи нові технології.

Оцінивши показники економічної ефективності діяльності ПАТ «КВК «Рapid» виявлено слабкі місця підприємства, а саме : коефіцієнт зносу, придатності, всі показники рентабельності, показники платоспроможності та ліквідності. Спрогнозовано покращення цих показників та виявлено резерви покращення ефективності діяльності досліджуваного підприємства. Підприємству варто залучати додаткові інвестиції та залучати інвесторів для здійснення інноваційної діяльності, впровадження екологічно чистих технологій переробки відходів, впровадити технології щодо раціонального та оптимального використання сировини та матеріалів для отримання більшої кількості перевезень за меншої собівартості, збільшити тим самим свої прибутки, адже прибутковість підприємства відносно невелика як для транспортного підприємства. На ПАТ «КВК «Рapid» ефективна кадрова політика, яка забезпечує гідну заробітну плату працівникам та надає соціальний пакет, навчання. Проте є проблема із зносом основних засобів.

Також для покращення ефективності використання основних засобів потрібно налагодити систему управління таким чином, щоб перевезення здійснювалось без простоїв, відбулась заміна техніки та устаткування відповідно до зносу обладнання, забезпечення та покращення якості транспортних перевезень за використання менших витрат, тощо.

Цілями на 2021 рік підприємства є розширення ринків збуту, що є також важливим для покращення ефективності своєї діяльності. Потрібно скорегувати управлінську систему та скоординувати свою увагу на покращення фінансових результатів діяльності, так як прибуток – найважливіший із показників, що характеризує загальну діяльність суб'єкта господарювання.

Отже, запорукою успішно діяльності підприємств є здійснення управління щодо покращення економічної ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Будучи успішним, підприємство має чимало переваг над конкурентами на сучасному ринку, є фінансово стійкий та забезпечує свою діяльність на довгострокову перспективу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко М. М, Щиголь І.В. Управління ефективністю діяльності транспортного підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 35. С. 37-42.
2. Андрієнко М. М. Якість транспортних послуг – критерій ефективного обслуговування споживачів. *Вісник економіки і промисловості*. 2004. №5. С. 210–213.
3. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: навч. посіб. / Київ. КНЕУ. Київ : Алерта, 2002. 624 с.
4. Ареф'єва О. В, Андрієнко М.М, Кравченко О.Р. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 18. С.252-256.
5. Ареф'єва О. В., Запорожець Т.С. Підхід до формування конкурентоспроможності господарського потенціалу підприємств. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2012. № 35. URL: <http://ecobio.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/3063> (дата звернення 08.05.2021).
6. Берсенєв Н. А. Програмні продукти для оцінки ефективності інвестиційних проектів. *Фінансовий директор*. 2002. № 4. С. 34–38.
7. Бірбіренко С.С., Малород К.О. Теоретико-методологічні аспекти формування фінансової стійкості підприємства. *Бізнес Інформ*. 2018. Вип. 490. С. 291–295.
8. Власенко Д. О. Концепція управління автотранспортним підприємством в умовах нестабільного економічного середовища. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*. Суми, 2008. № 2. С. 100–104.
9. Гречко А.В., Гречухін А.С. Оцінка ефективності виробничої діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 1. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2016/44.pdf (дата звернення: 13.05.2020).
10. Грифін Р., Яцура В. Основи менеджменту: підручник; наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. Львів: Вид-во «БаК», 2001. 624 с.

11. Донських А.С. Конкуренентоспроможність аграрних підприємств та фактори, що її визначають. *Ефективна економіка*. 2011. № 12. С. 89–92.
12. Дороніна О. А. Кадрова політика як інструмент антикризового управління підприємством. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 20. С. 92–95.
13. Друкер П. Эффективное управление / пер. с англ. М. Котельниковой. Москва : «Астрель», 2004. 284 с.
14. Жосан Г.В., Кириченко Н.В. Сучасні тенденції формування ефективної системи оцінки персоналу на підприємстві. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2019. № 53. С. 116–125. URL: <http://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universi-tetu-krok/issue/view/6> (дата звернення: 14.05.2020).
15. Закревська Л. М. Рейтингова оцінка конкурентоспроможності підприємств України. *Економіст*. Київ, 2014. № 10. С. 34–37.
16. Іванова М.І. Сучасні стратегії інтегрованого логістичного управління. *Регіональні економічні проблеми в умовах сучасних викликів* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 27–28 лютого 2015 р С. 41–46.
17. Іщук С. І. Географія промислових комплексів : навч. посіб. / Київ : Знання, 2011. 375 с.
18. Кісіль М.І. Критерії і показники економічної ефективності малого і середнього бізнесу на селі. *Економіка АПК*, Дніпро, 2001. № 8. С. 59 - 64.
19. Ковалючук Н.О., Побіжан Т.А. Аналіз стану основних засобів на підприємствах України. *Молодий вчений*. № 50. 2017. С. 910–914.
20. Кудінова А. В. Аналіз продуктивності праці. *Справочник економіста*. Дніпро, 2009. № 6. С. 79-88.
21. Кудренко Н. Теоретико-методичні підходи щодо оцінювання економічної ефективності функціонування підприємств. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. 2014. № 24. С. 61–67.
22. Кулішов В.В. Економіка підприємства: теорія і практика. Київ: НікаЦентр, 2002. 212 с.

23. Левченко В.О. Теоретичні аспекти формування логістичної системи підприємства *Вісник. Економіка*. 2013. Вип. 18. С. 211–215.
24. Лелі Ю.Г. Сучасні системи управління персоналом та їх вплив на ефективність роботи підприємства. *Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2018. Вип. 27. С. 135-148.
25. Лижник Ю.Б. Динаміка інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств України. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2011. № 54. С. 123–130.
26. Ляшенко І.О. Особливості та перспективи розвитку ресурсозбереження в Україні. *Ефективна економіка*. 2012. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_11_13 (дата звернення: 23.04.2020).
27. Макмиллан Р. *Економікс*. Москва : «Издательство ПРИОР», 1998. 384 с.
28. Набока Р. М. Управління трудовим потенціалом на підприємствах легкої промисловості. *Економіка та управління підприємствами*. 2010. № 56. с. 21-56.
29. Никифорак І. І. Аналіз ефективності надання транспортних послуг у системі управління підприємств міського електротранспорту. *Економічна думка*. 2017. № 12. С. 55–61.
30. Огневий В. О. Моделювання стратегій розвитку виробництва через трансформацію. *Управління проектами, системний аналіз і логістика*. 2012. № 10. С. 186–192.
31. Олексюк О. І. *Економіка результативності діяльності підприємства* : монографія. Київ. КНЕУ, 2008. 362 с.
32. Офіційний сайт Публічного акціонерного товариства «Київська виробнича компанія «Рapid» : веб-сайт. URL: <http://rapid.com.ua> (дата звернення 03.06.2021).
33. Пилипенко С. Теоретичні засади оцінки ефективності діяльності підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2016. № 10. С. 452–456.

34. Присяжнюк Л. В. Оптимізація витрат підприємств машинобудівної галузі. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2017. № 14. С. 189–196.
35. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: монографія. Харків : ІНЖЕК, 2016. 496 с.
36. Россіхіна О.Є. Основні фактори конкурентоспроможності підприємства. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2010. № 2. С. 184-187.
37. Савенко Н. Економічна сутність ефективності виробництва підприємства і аналіз підходів до її визначення. *Інноваційна економіка*. 2009. № 2. С. 153–162.
38. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2013. 688 с.
39. Синіговець О. Сучасні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємств. *Вісник Національного технічного університету «ХПИ»*. 2010. № 58. С. 8–13.
40. Солодовнік О.О. Передумови формування партнерських відносин держави і бізнесу. *Комунальне господарство міст. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 115. С. 47–51
41. Сурмін Ю. П. Теорія систем та системний аналіз: навч. посіб. / Київ. МАУП. Київ , 2003. 368 с.
42. Філіпенко А. Фінансові перспективи України. *Економіка України*. 2015. № 6. С. 11-24.
43. Хачатуров Т.С. Эффективность капитальных вложений. Москва : «Экономика», 1979. 534 с.
44. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз : навч. посіб. / Київ : ЦУЛ, 2012. 359 с.
45. Чучук Ю.В. Теоретична сутність понять економічна ефективність та ефективність діяльності, *Ефективна економіка*. 2014. №2. С.56-67.

46. Чайка Г.Л. Організація праці менеджера: навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 420 с.

47. Ющенко А. Підходи та методи оцінки вартості бізнесу в сучасних умовах. *Економічний аналіз*. Київ, 2015. № 8 (1). С. 343-346.

48. Язлюк Б.О., Вороніна В.Л., Гордієнко В.О. Кадрова політика підприємства: сутність та значення для потреб управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. № 4. С. 191–198.

49. Якимчук Т.В. Соціально-економічна ефективність підприємства та її значення в сучасних умовах. *Вісник ЖДТУ. Економічні науки*. Житомир, 2011. №2. С. 184-189.

50. Яшкіна О. І. Статистичні інструменти визначення узгодженості думок експертів в маркетингових дослідженнях. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Київ, 2013. № 10. С. 442-449.

ДОДАТКИ

Smirnova Arina Sergeevna

Додаток А

Підприємство ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКА
ВИРОБНИЧА КОМПАНІЯ "РАПІД"
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	170 748	161 955
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(164 461)	(150 666)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	6 287	11 289
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	19 098	14 775
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(9 163)	(10 453)
Витрати на збут	2150	(419)	(423)
Інші операційні витрати	2180	(9 121)	(7 548)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6 682	7 640
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	231	47
Інші доходи	2240	4 610	1 955
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(7 827)	(6 947)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(43)	(80)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 653	2 615
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(848)	(686)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 805	1 929
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 805	1 929

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	72 867	66 555
Витрати на оплату праці	2505	29 388	27 758
Відрахування на соціальні заходи	2510	5 397	4 604
Амортизація	2515	14 809	9 164
Інші операційні витрати	2520	57 456	58 213
Разом	2550	179 917	166 294

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Гр. ГРИНЕНКО
В.І.
Гр. ЛЕБЕДИНЕЦЬ
Н.І.

Гр. ГРИНЕНКО Володимир Іванович

Лебединець Наталія Іванівна

Додаток Б

Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКА ВИРОБНИЧА КОМПАНІЯ "РАПІД" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2020	01	01
			05475156		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2019 р.		ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО			
		Форма N2	Код за ДКУД	1801003	

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	149 174	170 748
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(148 170)	(164 461)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	1 004	6 287
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	23 432	19 098
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 224)	(9 163)
Витрати на збут	2150	(315)	(419)
Інші операційні витрати	2180	(10 213)	(9 121)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	3 684	6 682
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 303	231
Інші доходи	2240	872	4 610
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(3 150)	(7 827)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(2 548)	(43)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Закінчення дод. Б

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	161	3 653
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(43)	(848)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	118	2 805
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	118	2 805

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	60 639	72 867
Витрати на оплату праці	2505	31 271	29 388
Відрахування на соціальні заходи	2510	6 388	5 397
Амортизація	2515	17 047	14 809
Інші операційні витрати	2520	51 557	57 456
Разом	2550	166 902	179 917

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію ЕП ГРИНЕНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ВОЛОДИМИР
ІВАНОВИЧЕП Лебединець
Наталія Іванівна

Гриненко Володимир Іванович

Лебединець Наталія Іванівна

Додаток В

Підприємство	ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКА ВИРОБНИЧА КОМПАНІЯ "РАПІД" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2021	01	01
			05475156		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2020 р.			ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
			Форма N2 Код за ДКУД 1801003		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	140 224	149 174
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(135 028)	(148 170)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	5 196	1 004
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	17 464	23 432
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 657)	(10 224)
Витрати на збут	2150	(425)	(315)
Інші операційні витрати	2180	(6 769)	(10 213)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	4 809	3 684
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	643	1 303
Інші доходи	2240	2 248	872
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(2 575)	(3 150)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 958)	(2 548)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Закінчення дод. В

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	167	161
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(62)	(43)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	105	118
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	105	118

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	45 728	60 639
Витрати на оплату праці	2505	36 903	31 271
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 255	6 388
Амортизація	2515	9 353	17 047
Інші операційні витрати	2520	51 637	51 557
Разом	2550	150 876	166 902

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію ЕП ГРИНЕНКО ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ВОЛОДИМИР
ІВАНОВИЧЕП Лебединець
Наталія Іванівна

Гриненко Володимир Іванович

Лебединець Наталія Іванівна

